

Rygere stigmatiseres

Tidligere var det bekymringen for helbredet eller økonomien, der var den motiverende faktor for at holde op med at ryge – nu er det frygten for at blive set ned på af kollegaerne, der topper listen. Det siger rygestop-instruktør Dorte Bondrup, ansat hos CRECEA, der netop har afsluttet tre kurser i rygestop for ansatte på AU.

Folk føler sig stigmatiserede og fortæller, at de nu er tvunget til at ryge på gader og stræder, og det synes de ikke ser pænt ud, siger Dorte Bondrup

6

Humaniora i topform

En ny stor undersøgelse af humanistiske kandidaters veje fra uddannelse til job viser, at det går dem rigtig godt. Af de godt 8000 kandidater, som undersøgelsen omfatter, var halvdelen ansat i private virksomheder, og 32 procent har fået det første job, allerede inden de var færdige med uddannelsen. Til de negative overraskelser hører, at kun en tredjedel af kandidaterne mener, at uddannelsen har rustet dem godt til arbejdsmarkedet

9

Studerende handler med aktier

For de fleste studerende handler god økonomi om at holde studiegælden og bankovertrækket i ave. For Foreningen Unge Aktionærer på ASB handler det om, hvorvidt de norske aktier går op, om dollaren falder, og om olieprisen bliver ved med at stige.
– Nu, hvor økonomien går nedad, kræver det mere viden end nogensinde, hvis ikke man vil tabe sine penge. Derfor skal man skal uddanne sig hos os, forklarer formanden, Jonas Vognsen.

10

CAMPUS

AARHUS UNIVERSITET

5

25.3.08

Nu skal der kæles for

ELITEN

Allerede på første år af deres studium skal eliten af studerende på de naturvidenskabelige uddannelser have tilbud om at komme gennem et særligt krævende forløb.

– Der er brug for, at de særligt dygtige kan få større udfordringer i de første studieår, siger dekan Erik Meinecke Schmidt fra Aarhus Universitet, der bakkes op af sine kollegaer på de teknisk-naturvidenskabelige fakulteter.

Endnu har dekanerne ikke lance-

ret et samlet udspil, men overvejelserne om eliteforløb for bachelorstuderende er affødt af et tilsvarende initiativ på kandidatniveau. Her ønsker regeringen at pleje særligt dygtige studerende med internationale 2-årige eliteuddannelser.

Handelshøjskolen ønsker også at forkæle de bedste studerende på bacheloruddannelsen for at undgå, at de tager deres uddannelse andre steder.

Aarhus Universitet har sendt 11 forslag til eliteuddannelser ind til Videnskabsministeriet.

Læs mere side 5

Foto: Jesper Raitz & Lars Kruse/AU-foto

Videnskabsministeriet sælger ud af egne principper

Af direktør Henrik Sandbech, Danmarks Miljøundersøgelser

Fra den 1. januar 2009 kan den såkaldte forskningsbaserede myndighedsbetjening konkurrenceudsættes. Det er de opgaver, der med sektorforskningen blev overført til universiteterne i 2007, men hvor bevillingen til opgaverne fortsat ligger i fagministerierne. på AU drejer det sig om de kontraktbevillinger på tilsammen ca. 450 mio. kr., som DJF og DMU har med henholdsvis Fødevareministeriet og Miljøministeriet. Fagministerierne har muligheden for med et rimeligt varsel at konkurrenceudsætte hele eller dele af disse bevillinger (tidligere basisbevillin-

ger til sektorforskningsinstitutionerne). Fra mange sider er der udtrykt betænkelighed ved, at universiteterne ved konkurrenceudsættelsen risikerer at miste mange millioner kroner. Min vurdering er tværtimod, at universiteterne gennem deres unikke ekspertiser har de bedste forudsætninger for at vinde konkurrencen om at understøtte samfundsudviklingen med et forskningsbaseret besluthningsgrundlag. Jeg tænker her ikke på de mindre komplicerede opgaver og den tekniske rådgivning, der ikke forudsætter forskning, og som myndighederne også har brug for at få løst. Disse opgaver hører ikke hjemme på universiteterne, men hos f.eks. konsulenter og rådgivende ingeniørfirmaer. Forskningsbaseret myndighedsbetjening består helt banalt i, at forskere gennem deres forskning opbygger en dyb indsigt i et emne og stiller deres ekspertise til rådighed for de politiske beslutninger og de opgaver, som myndig-

hederne skal løse. Med stigende kompleksitet i samfundets struktur og processer og med kompleksiteten i samspejlet mellem menneske, samfund og miljø bliver efterspørgslen efter forskningsbaseret myndighedsbetjening kun større. Sådan har udviklingen været i de sidste 25 år på miljøområdet. I dag står det danske samfund over for vidtrækkende beslutninger på områder som f.eks. energi, klima, natur, miljø, sundhed, velfærd og infrastruktur, som alle vil kræve inddragelse af forskere og de nyeste forskningsresultater. I DMU har vi det synspunkt, at der ved konkurrenceudsættelsen skal stilles krav om sikring af forskningens og den forskningsbaserede myndighedsbetjenings kvalitet. Forskningen og myndighedsbetjeningen er fuldstændig integreret i den form, den har på et universitet. De opgaver, der løses, og den rådgivning, der ydes i forbindelse med forskningsbaseret myndighedsbetjening, er et produkt af forsknings-

resultaterne såvel som et input til fremtidig forskning. Derfor bør fagministeriernes udbud af forskning eller forskningsbaseret myndighedsbetjening følge de retningslinjer, der gælder for udbud af forskningsmidler, herunder kvalitetsbedømmelse i det statslige forskningsrådgivningssystem. Videnskabsministeriet, som netop håndterer retningslinjer om udbud af forskning, har imidlertid ikke sikret sig denne kvalitetssikring i de generelle retningslinjer for konkurrenceudsættelsen af den forskningsbaserede myndighedsrådgivning, der for nylig er lagt ud på Universitets- og bygningsstyrelsens hjemmeside (www.ubst.dk). Derfor arbejder AU nu gennem Danske Universiteter på at få rettet op på dette misforhold og fastholde, at Videnskabsministeriet skal efterleve sine egne principper om kvalitetssikring af forskning.

CAMPUS IN BRIEF

Smokers quit for fear of stigmatisation

The carrot for putting out the last cigarette has changed character. The most common motivating factor for quitting smoking used to be concerns about health or finances. However, a fear of being looked down on by other people now tops the list. This also applies to smokers at the University of Aarhus, according to Dorte Bondrup. She is a quit smoking instructor at CRECEA,

consultants with courses that include smoking cessation for major companies. Having just completed three quit smoking courses for employees at the university, she says, “People feel stigmatised. I noticed this particularly with the last two groups, where people said that they feel branded and looked down on. Many of them say that they’re now forced to go out into streets and alleys to smoke, and they don’t think this looks nice.”

Not surprisingly for quit smoking instructors, it is women who are most keen to

sign up for courses. In general, the most highly educated are conspicuous by their absence. It is too early to say how many course participants at the University of Aarhus have remained smoke-free, as the follow-up period is not over yet. The next quit smoking course for employees at the University of Aarhus begins on 1 April and is free.

For details and enrolment (in Danish only), go to www.arbejdsmiljo.au.dk/rygestop

Page 6

Students trade shares

For most students, financial sense is about trying to keep their student loans and overdrafts at arm’s length by living on pasta and ketchup for a couple of extra days.

For a few enthusiasts, however, sound economy is a matter of how much the Norwegian shares go up, whether the dollar falls, and whether the price of oil continues to rise.

Young Shareholders (Unge Ak-

tionærer) is an association with approximately 200 members, most of whom are students at the Aarhus School of Business. They meet to discuss how the market is progressing, to attend lectures on subjects such as “Share market psychology”, or to go to Jyske Bank together to hear about the bank’s new profile.

Young Shareholders does not make joint investments and the association does not provide formal recommendations about which shares are good ones. It is simply a forum for students who would

like to learn more about investing.

“Good investments are not about luck. If you want to try your luck, you should go for rapid profits and trade from day to day. Of course it’s good if you can double the value of your shares within three to four years. However, now that we’re entering a period where the economy is declining, it requires more skill than ever not to lose your money. That’s why you need to learn from us,” explains Jonas Vogensen, Chairman.

Page 10

New theory about nerve pulses greeted with interest and resistance

Thomas Heimburg, a scientist at the Niels Bohr Institute, recently visited the University of Aarhus to explain a new theory about nerve pulses proposed by him and his colleagues. They believe that nerve pulses are not electrical signals, but sound waves that spread through the nerves. This is a very controversial theory because all the textbooks say that nerve pulses are caused by

a difference in electrical tension, which spreads through the nerve. Physicists at the Niels Bohr Institute claim that the electrical signals are not the ones that emit the message. They are by-products of the real nerve pulse that is caused by a sound wave.

Professor Tobias Wang, Department of Biological Sciences, took the initiative to invite Heimburg to give a lecture at the University of Aarhus. Professor Wang would really like to have sent an invitation to a “coffee meeting” with Heimburg. So many people were interested in hearing

about this new theory, however, that the arrangement had to be moved to a larger venue. This proved to be a good idea because the lecture theatre with room for about 100 was practically filled up before the doors could be closed and the one-hour account begin. Enquiries about the theory were so extensive that it was quite clear the physicist found himself among people familiar with the old theories. Several of these expressed criticism and did not feel convinced about the legitimacy of the theory.

Page 8

Degree programmes for the elite at Danish universities

Ten Danish university study programmes will shortly be given the label “elite degree programmes”. These are new two-year study programmes that a political majority will introduce so that Danish students can get an opportunity to develop to the highest international level. DKK 25 million (about EUR 3.3 million) has been allocated to the first degree programmes over a period of three years.

However, enthusiasm for this new initiative is limited at the Danish universities. The widely held attitude is that Danish students are already offered elite

degree programmes.

As a result, the Faculty of Science at the University of Aarhus has offered its PhD degree programmes as elite degree programmes.

“Those students beginning a PhD degree programme after their Bachelor’s degree are also starting at an elite level compared with the traditional Master’s degree programme. That’s why we don’t believe there’s a basis for yet another degree programme among the rest,” says Dean Erik Meinecke Schmidt. He believes the so-called 3+5 model also has international appeal – and is necessary – because PhD students from abroad typically begin a PhD programme when they have a Bachelor’s degree.

In general, the Danish uni-

versities wanted to be able to educate so-called honours graduates along the same lines as foreign examples, but the Danish Ministry of Science, Technology and Innovation was of a different opinion this time around. Instead, the ministry has asked the universities to offer separate Master’s degree programmes or so-called elite courses in collaboration with the business community. The degree programme in law in Aarhus makes use of this opportunity for combining theory at a high level with practice at solicitors’ firms. Bachelors in the top 20% can apply for enrolment, but only 20 are admitted to the new degree programme in law.

Page 5

PLANTEFABRIK SLANKECHOKOLADE KÆNGURUPRUT

*Bring Your Ideas to LIFE
kom til åbent hus 25/4*

OPLEV 17 KANDIDATUDDANNELSER INDEN FOR LIFE SCIENCES:

DYR, ETIK OG VELFÆRD
KLIMA, ENERGI OG MILJØ
FØDEVARER OG SUNDHED
PLANTER OG NATURRESSOURCER
POLITIK, ØKONOMI OG ULANDE
SKOV-, LAND- OG BYUDVIKLING
BIOTEKNOLOGI

SMS: "KONTAKT LIFE" OG DIN E-MAIL TIL 1231
ELLER LÆS MERE PÅ WWW.LIFE.KU.DK

DET BIOVIDENSKABELIGE FAKULTET
FOR FØDEVARER, VETERINÆRMEDICIN OG NATURRESSOURCER
KØBENHAVNS UNIVERSITET

Kompetencegab

Ny rapport om humanisters veje fra uddannelse til job viser, at en del humanistiske kandidater oplever et misforhold mellem efterspurgte og tilegnede kompetencer. Men der er også meget at glæde sig over i rapporten, understreger prodekan for uddannelse på Det Humanistiske Fakultet Arne Kjær.

HUMANIORA

Prodekan Arne Kjær er glad, man ikke specielt overrasket over hovedkonklusionerne i den store undersøgelse af humanisters veje fra uddannelse til job.

– Vi havde forventet at se, at mange humanister bliver ansat i det private erhvervsliv, og vi havde også på fornemmelsen, at studiejob og praktik er vigtige elementer, når det gælder om at få det første job. Nu er det så heldigvis også dokumenteret, siger Arne Kjær, der til gengæld er meget positivt overrasket over, at over 30 procent af humaniorakandidaterne har arbejde, inden de er færdige med uddannelsen.

– Det tal er på højde med tallene for ingeniører og cand.merc.-kandidater, og det havde jeg ikke regnet med, siger han.

Negative overraskelser

Til de negative overraskelser hører, at kun en tredjedel mener, at uddannelsen har rustet

dem godt til arbejdsmarkedet.

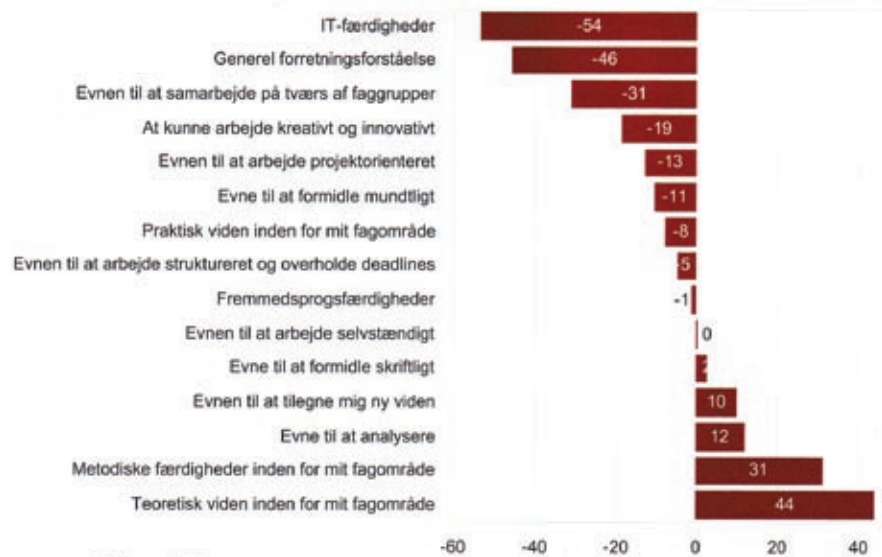
– Som uddannelsesdekan så jeg selvfølgelig gerne, at det tal havde været højere. Jeg tror, at vi bl.a. må engagere vores alumner (tidligere studerende, red.) til at give os nogle flere indspark til, hvad vi kunne gøre anderledes og bedre, siger Arne Kjær.

En anden negativ overraskelse er, at mange kandidater tilsyneladende oplever et kompetencegab mellem efterspurgte og tilegnede kompetencer (se figur).

– Det springer da i øjnene. Selvfølgelig gør det det. På den anden side synes jeg ikke, at det nødvendigvis er et succeskriterium, at alle ender inden for det faglige område, de har specialiseret sig i på kandidatuddannelsen. Kigger man på England, er en humanistisk uddannelse primært en generalistuddannelse, og arbejdsgiverne efterspørger her folk, der har generelle kompetencer, og som er fleksible i forhold til mange arbejdsopgaver. Spørgsmålet er, om noget lignende ikke er ved at ske på det

Det siger humanisterne!

Tilegnede minus efterspurgte kompetencer (alle) (forskel i procentpoint) n: 7454 ≤ n ≤ 7816

Figuren viser afstanden mellem tilegnede kompetencer på uddannelsen og efterspurgte kompetencer på arbejdsmarkedet. Figuren indikerer, at der er et kompetencegab: Mange mener, de har brug for it-færdigheder i jobbet, men har ikke lært det. Omvendt har de masser af teoretisk viden inden for fagområdet, men den kompetence er der ikke brug for.

danske arbejdsmarked, siger Arne Kjær.

Sammenligning mellem universiteter

Rapporten indeholder mange resultater fordelt på 10 humanistiske hovedområder, men det er ikke muligt at sammenligne, hvordan forskellige universiteter klarer sig mod hinanden. Universiteterne har dog fået tilsendt deres "egne" tal.

Det fik ved offentliggørelsen af undersøgelsen DI's forskningschef Charlotte Rønhof til at stille krav om, at universiteterne selv offentliggør tallene. De er vigtige som forbrugeroplysninger, mente hun. Arne Kjær er ikke helt enig.

– Jeg har ikke noget imod, at man kan

sammenligne universiteterne. Men man skal tænke over, hvad man skal sammenlignes på. Folkeskolen skal offentliggøre karaktererne for 9. klasserne, men siger det noget om, hvor god skolen er? Er det en god forbrugeroplysning?

– Så det vil sige, at I ikke vil offentliggøre tallene for humaniora i Århus?

– Vi har ikke planer om det lige nu. Men vi vil da diskutere med de andre universiteter, om det ikke var interessant at lave nogle samkørsler af tallene, så både vi og offentligheden kan få en større indsigt i, hvordan det ser ud på tværs af universiteterne.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

Foto: Lars Kruse/AU-foto

STUDENTERPOLITIK

Den 22-årige Statskundskabsstuderende, Mikael Bomholt Nielsen er valgt som ny formand for Studenterrådet.

Den nye formand vil især arbejde med at skaffe Studenterrådet indflydelse i forhold til en række politiske beslutninger – både på lokalt og nationalt plan.

– Byrådet skal i de næste år tage nogle ret afgørende beslutninger, både med hensyn til kollegiesituationen, antallet af studiejobs og Århus som uddannelsesby generelt. Det er studenterrådets opgave at gøre politikerne opmærksomme på, hvad de studerende mener, og de bør tage vores holdning seriøst, alene fordi de studerende er så vigtige for Århus som by, siger Mikael Bomholt Nielsen.

Han mener også, at Studenterrådet, igennem Danske Studerendes Fællesråd, bør påvirke landspolitikkerne, så universitetet får bedre økonomi.

– Den udvikling, som vi blandt andet ser på Psykologi, hvor lave bevillinger medfører massive besparelser eller store underskud, bliver vi nødt til at gøre noget ved, men så bliver universiteterne nødt til at stå sammen.

Mikael Bomholt Nielsen afløser den konsti-

tuerede formand Simon Boas Jensen, som har varetaget posten siden den tidligere formand, Mikkel Krogsholm, valgte at stoppe på posten i januar, fordi han i foråret er i praktik på den danske ambassade i Prag. Mikkel Krogsholm beholder dog sin post i universitetets bestyrelse og planlægger at flyve hjem til møderne i de næste måneder.

Francis Fukuyama tilknytted AU

FORSKNING

Aarhus Universitet har indgået en treårig aftale – gældende fra 2009 – med den verdensberømte amerikanske samfundsforsker, Francis Fukuyama. Professoratet bliver

delt mellem Det Humanistiske Fakultet og Det Samfundsvidenskabelige Fakultet.

Ifølge aftalen vil Fukuyama opholde sig i Århus i en kortere periode hvert halvår og bidrage til konferencer, seminarer og sympo-

sier og deltage i undervisningen af ph.d.-studerende.

Fukuyamas første optræden som professor ved Aarhus Universitet vil være den 15.-16. maj 2009, hvor han vil tale ved et seminar med titlen: "Stories of Peoplehood in Plural Societies" – et seminar om national identitet og indvandring i et historisk

perspektiv. Ved seminaret vil også andre af nutidens største skikkelser inden for amerikansk og canadisk politologi og historie medvirke.

Campus skrev i december en fyldig artikel om Fukuyama, og den kan læses på nettet på adressen: www.au.dk/campus

Foto: Lars Kruse/AU-foto

Lunken støtte til Sanders elitemodel

Hvad er elite, og hvad er en eliteuddannelse? Aarhus Universitet og Videnskabsministeriet er ikke enige.

TALENTPLEJE

Eliten blandt de studerende på universiteterne skal have bedre tilbud om uddannelse. Det ønsker regeringen, og universiteterne er enige. De har dog ikke meget plads til begejstring for de eliteuddannelser, som regeringen nu vil indføre. Alligevel spiller universiteterne mere eller mindre nødtvunget med på ideen ud fra devisen, at det jo nødig skulle se ud, som om de ikke kan tilbyde uddannelser på tilstrækkeligt højt niveau.

– Jeg har ikke meget til overs for en model, hvor man vælger at kalde 10 uddannelser for elite. Men vi byder ind for at være med på vognen, sammenfatter dekan Svend Hylleberg fra Det Samfundsvidenskabelige Fakultet holdningen blandt dekanerne på Aarhus Universitet.

AU har dog valgt at komme med andre bud på eliteuddannelse end Videnskabsministeriets model med toårige kandidatforløb på højt niveau og med særskilt optagelse. AU søger også om godkendelse af naturvidenskabelige eliteuddannelser, der er de samme som Det Naturvidenskabelige Fakultets nuværende forskeruddannelser efter 4+4- eller 3+5-modellen.

Ikke optimal model

Internationale erfaringer peger på, at Videnskabsministeriets model med særskilt optalese til eliteuddannelserne ikke er den optimale. Det konstaterede den arbejdsgruppe, som ministeriet nedsatte til bl.a. at indkredse elitebegrebet på baggrund af erfaringer fra engelske, tyske og hollandske universiteter.

– Vi så eksempler på uddannelser med 2-3 studerende, hvor man så optog flere for at få tilstrækkelige volumen. Men det skaber unægtelig tvivl om elitebetegnelsen. Desuden oplevede vi, at de studerende er isolerede fra andre studerende, siger dekan

Henrik Pedersen fra Syddansk Universitet, som var med i arbejdsgruppen. Han foretrækker den såkaldte honoursmodel (*se faktaboks*).

– Vi så flere eksempler på honourskurser, hvor der var udviklet specielle former for didaktik og indhold, som siden blev overført til de øvrige uddannelser, hvorefter nye pædagogiske tiltag blev afprøvet på honoursforløbene. Så den model giver både de elite-studerende og de ordinære studerende et løft, forklarer Henrik Pedersen.

På Aarhus Universitet foretrækker flere dekaner også honoursmodellen.

– Der er simpelthen ikke plads til en ny type uddannelse midt mellem vores normale kandidatuddannelser og de ph.d.-uddannelser, der går i gang inden kandidatgraden. Og så mener vi jo i øvrigt, at kvaliteten på vores normale kandidatuddannelser er ganske høj, siger dekan Erik Meinecke Schmidt.

Ny uddannelse på ASB

Peder Østergaard, der er prodekan for uddannelse på Handelshøjskolen ASB, foretrækker også honoursmodellen. Aktuelt har ASB dog budt ind med en ny forskeruddannelse i Advanced Business Studies efter 3+5-modellen, som kan få udviklingsmidler fra ministeriet, hvis den bliver godkendt.

– Den imødekommer både universitetets ønske om flere ph.d.-uddannelser efter 3+5-modellen, og i forhold til traditionelle kandidatuddannelser giver den bedre muligheder for de studerende, der vælger at stå af ph.d.-forløbet med en kandidatgrad, forklarer prodekanen. Han siger, at det ekstra taxameter på 30.000 kr. til eliteuddannelser også spiller ind.

– Det kan give andre rammer for uddannelse. Eliteforløbene vil ud over et større fagligt udbytte også tilbyde et mere personligt udviklingsforløb, fordi studerende og

undervisere kommer tættere på hinanden, siger Peder Østergaard

Eliteundervisning

På Det Humanistiske Fakultet volder definitionen af elite problemer for Arne Kjær, der er prodekan for uddannelse.

– I forvejen skal vi jo uddanne til højeste niveau. Nu skal vi så pludselig definere noget, der er bedre. Det er ikke nemt, siger han.

Fakultet har forsøgt at undgå vilkårlighed ved at pege på uddannelser, der i forvejen er internationalt orienterede og har en skarp screening af de studerende, som dekanen udtrykker det.

– Jeg synes, elitebegrebet er svært at have med at gøre sådan som regeringen spiller ud. Måske skulle man hellere definere undervisningsforløb fremfor uddannelse som elite. Så kunne elitekurser indgå i de forskellige studieprogrammer, foreslår Arne Kjær.

Videnskabsminister Helge Sander har i første omgang afvist at inddrage honoursmodellen. Han henviser til, at der i forbindelse med Globaliseringspuljen er en politisk aftale om at skabe toårige eliteuddannelser.

Helge Hollesen hho@adm.au.dk

Helge Hollesen hho@adm.au.dk

nelle med flere vanskelige kurser og fag, mens andre kører igennem så let som muligt. Det afgørende er, at de studerende har mulighed for selv at vælge, siger han.

Også dekan Henrik Pedersen fra Syddansk Universitet, som sad i Videnskabsministeriets arbejdsgruppe om eliteuddannelse, tror på en fremtid, hvor bachelorstuderende måske allerede efter et kvartal eller et semester deles i A- og B-studerende.

– Studerende har jo tidligere haft mulighed for at tage ekstra kurser, deltage i særlige projekter i laboratorierne osv. og få det godskrevet på eksamensbeviset. Det er de så lunkne over for i dag, fordi de kun kan få 180 ECTS-points på eksamensbeviset. Men et lignende system kunne indføres igen, siger Henrik Pedersen. Han mener, kravet om at sikre flere en videregående uddannelse går fint i hånd med give speciel opmærksom til de dygtigste studerende, der yder en ekstra indsats.

Flere udfordringer til eliten

Allerede på første studieår skal de dygtigste studerende ind på særlige eliteforløb, mener flere dekaner.

TALENTPLEJE

Fremtidens universiteter vil byde på to typer uddannelsesforløb. Det kan meget nemt blive resultatet af den fokusering på eliten, som bl.a. kommer til udtryk i regeringens ønske om at skabe eliteuddannelser.

Allerede på bachelorstudiet skal de bedste studerende have større udfordringer, siger flere dekaner. De frygter, at den gruppe studerende ellers vil søge uddannelse andre steder.

– Når 50 procent af alle studerende skal igennem en videregående uddannelse, så kan vi ikke blive ved at postulere, at alle er lige. Derfor må vi både på kandidat- og bachelorniveau lave uddannelser, som tilgodeser de bedste, siger prodekan Peder Østergaard fra Handelshøjskolen ASB.

På linje med ham efterlyser dekanerne på de tekniske og naturvidenskabelige uddannelser bedre muligheder for at udfordre de 10-20 procent bedste studerende. Det skal ske med såkaldte honoursforløb, hvor de dygtigste studerende får tilbud om særligt krævende forløb eller mulighed for at samle ekstra ECTS-points.

Også dekan Svend Hylleberg fra Det Samfundsvidenskabelige Fakultet siger, det er

nødvendigt allerede på bachelorniveau at satse mere på de dygtigste studerende.

– Kvaliteten af bacheloruddannelserne vil falde i takt med, at vi skal optage flere studerende. Derfor skal vi nurse de bedste studerende gennem hele deres uddannelse frem til ph.d.-graden ved at tilbyde dem kurser på højere fagligt niveau og i det hele taget bruge flere ressourcer på dem, siger Svend Hylleberg. Han lægger dog vægt på, at de studerende på eliteforløb skal have en stor del af deres undervisning sammen med ordinære studerende.

– Det er afgørende for studiemiljøet, mener Svend Hylleberg.

A og B uddannelser

Svend Hylleberg forudser også, at de traditionelle kandidatuddannelser sideløbende bliver mere professionorienterede og får et større praksiselement end i dag.

– Det er en konsekvens af, at flere får en bacheloruddannelse, og at kandidatuddannelserne i fremtiden optager flere studerende uden en bachelorgrad fra samme studium, mener Svend Hylleberg. Han erkender, det kan resultere i A- og B- uddannelser.

– Men det har vi jo allerede. Nogle er bedre end andre og sammensætter en uddan-

ELITEUDDANNELSE

Videnskabsministeriet vil udpege 10 eliteuddannelser på baggrund af de 57 ansøgninger, universiteterne har indsendt.

En eliteuddannelse er toårig kandidatuddannelse med særlig høj undervisningsstandard og høje adgangskrav.

Den kan også være et etårigt erhvervsorienteret forløb, hvor særligt kvalificerede studerende i samarbejde med private virksomheder opnår kompetencer, der efterspørges på arbejdsmarkedet.

Der indføres et særligt elitetaxameter på 30.000 kr. pr. studerende, som udbetales ud over det normale taxameter på 30.000-90.000 kr.

Ministeriet har afsat 25 mio. kr. over tre år til eliteuddannelser.

På universiteterne er der et udbredt ønske om, at den såkaldte honoursmodel bliver model for eliteuddannelser.

Modellen tilbyder studerende særligt udfordrende fagelementer i dele af deres normale kandidatuddannelse eller fagelementer, der samlet giver mere end de 120 ECTS-point, som en kandidatuddannelse normalt kræver. De studerende bliver kandidater med honours.

Internationale erfaringer tyder på, at man ved at give de dygtigste studerende nogle særlige udfordringer kan bidrage til at løfte det samlede niveau, også i bredden, i kraft af f.eks. intensiveret fagligt engagement i studiemiljøet og inddragelse af eksterne eksperter.

Videnskabsministeriets arbejdsgruppe vedr. eliteuddannelser

- AARHUS UNIVERSITETS 11 BUD PÅ ELITEUDDANNELSE**
- 2-årige elitekandidatuddannelser**
- o International Studies
 - o Cognitive Semiotics
 - o Erasmus Mundus Masters in Journalism and Media within Globalisation
 - o European Media, Communication and Cultural Studies (CoMundus)
 - o International Master of Science in Quantitative Economics
 - o Naturvidenskabelig Eliteuddannelse
 - o Advanced Business Studies
 - o Cand.ling.merc. Translatør og Tolk
 - o European Masters in Lifelong Learning: Policy and Management (MA LLL)
- Erhvervsorienterede eliteforløb**
- o Erhvervsjuridisk Elitekandidat
 - o Projektmodning og Innovationsledelse

Rygere stopper af frygt for stigmatis

Efter forbuddet mod at ryge på arbejdspladsen melder rygere sig nu til kurser i rygestop af frygt for at blive set ned på. Det gælder også for ansatte på Aarhus Universitet

Guleroden for at slukke den sidste cigaret har ændret karakter. Hvor det tidligere var bekymringen for helbredet eller økonomien, der oftest optrådte som motiverende faktor for at holde op med at ryge, er det nu frykten for at blive set ned på af andre mennesker, der topper listen. Også for rygere på Aarhus Universitet. Det siger rygestopinstruktør Dorte Bondrup, ansat hos CRECEA, der blandt andet laver kurser i rygestop for større virksomheder. Hun har netop afsluttet tre kurser i rygestop for ansatte på AU.

- Folk føler sig stigmatiserede. Jeg har især mærket det med de seneste to hold, hvor folk har fortalt, at de føler sig stemplede og kigget ned på.

Mange fortæller også, at de nu er tvunget til at ryge på gader og stræder, og det synes de ikke ser pænt ud, siger Dorte Bondrup.

Når bare motivationen er stærk
Dorte Bondrup er ikke i tvivl om, at de nye toner fra ex-rygere in spe skyldes de sidste års gravist strammere regler mod at ryge på restaurationer og arbejdspladser.

- Der bliver set ned på rygere og i særdeleshed med den nye lovgivning, mener hun med forståelse for den nye tilgang til at melde sig på rygestop-kursus.
- Med erfaringen som rygestopinstruktør og sygeplejerske mener Dorte Bondrup dog også, at det er hip som hap, hvorfor kursUSDeltagerne melder sig til.

- Meget af det, man arbejder med på et rygestop-kursus, er motivationen. Man skal finde det, der driver en. Det er bedøvende ligegyldigt, hvad det er. Det kan være alt fra økonomi til frygt for lungekræft eller som det nye: at folk vil ud af den rolle, det er at blive set ned på.
- Endnu kan Dorte Bondrup ikke konkludere, om frykten for stigmatisering kan holde de nyudklækkede ikke-rygere på måtten i samme grad som de ”traditionelle” motivationsfaktorer:
- Det er så nyt, at vi først kan sige noget om det, når vi laver en opfølgning af det om et par år.
- En anden ny motivation for at melde sig under ex-rygernes faner er ligeledes dukket op sammen med de nye rygeregler: Det er blevet vanskeligt at være ryger i et ikke-ryger-samfund:
- Folk synes, det er så besværligt at være ryger.

Ole Asserbo Christiansen, assistent, Intern Post

Alder: 35 år.
Røget i 20 år.
Tobaksforbrug: 20 cigaretter om dagen.
Aldrig været på rygestopkursus.

– Skræmmekampagner på cigaretpakkerne om at man kan dø af rygning og plakater om rygestopkurser bider ikke på mig – de går ind ad det ene øre og ud ad det andet. Jeg er godt tilfreds med at ryge og har aldrig opfattet det som et problem. Jeg ved jo godt, det ikke er gulerødder, jeg putter i munden, men der er så mange andre ting, man udsætter sig for, som også er farligt – bilos for eksempel.

Har du nogensinde fortrudt, at du

begyndte at ryge?
Det har de fleste rygere vel, når det kommer til stykket. Og det handler om sundhed, når alt kommer til alt.

Har du overvejet at stoppe?
Jeg skal opereres i knæet og overvejer at stoppe inden, fordi det er bedst for sårhelingen. Mine døtre er kommet i den alder, hvor de er opmærksomme på, at det er farligt at ryge. Jeg ryger mest, når de ikke ser det, for der er ikke noget værre end at høre dem

sige: ”Far, det er farligt”.

Hvorfor ikke bruge rygestopkurset?
Det handler om, hvordan jeg er som person. Man burde kunne klare at holde op med at ryge selv uden andres indblanding. Jeg vil gerne løse mine problemer inden for hjemmets fire vægge. Man kunne måske godt få noget ud af at høre andres erfaringer, men sådan ligger landet altså.

Dorthe Refslund, postdoc, Institut for Informations- og Medievidenskab

Alder: 40 år.
Røget i 29 år.
Tobaksforbrug: 20-30 cigaretter om dagen.
Røgfri siden nytårsaften.

Hvorfor stoppe?
Jeg fik et barn. Forbuddet blev den direkte anledning, men jeg har taget tilløb, siden jeg blev gravid. Dengang lykkedes det ikke, og jeg havde vildt dårlig samvittighed. Jeg stoppede, da jeg fik hende, men det holdt ikke, og jeg kunne ikke slippe min dårlige samvittighed. Min datter skal have sin mor i lang tid. Så da der kom besked om rygestopkursus, tænkte jeg: ”Nu er det nu”.

Hvordan er det gået?
Det er stadig sindssygt svært, men ikke så svært som jeg havde frygtet. De første dage gik

jeg meget, meget tidligt i seng, og de første tre-fire dage havde jeg abstinenser og var ikke rar.

Hvad er det sværeste ved at stoppe?
Jeg mangler primært mine arbejdscigaretter. Det er værst, når jeg skal fintænke – og det skal man jo af og til som forsker. Derfor hjælper det mig, at jeg ikke kan ryge på mit kontor, for så ville jeg alligevel ikke kunne løse problemet ved at begynde at ryge igen. Jeg ville jo stadig skulle ud for at gøre det.

Hvad har du fået ud af at stoppe?
Jeg hoster aldrig, og det er fantastisk. Jeg har

1.500 kroner mere om måneden, fordi min kæreste også er holdt op. Jeg bliver mindre stresset, for der er meget stress forbundet med at skulle ryge: Jeg skulle ud at ryge i pauser under møder, selv om det var regnvejr. Jeg fik en masse tid til at gå med at planlægge min rygning, og det er jeg fri for nu.

Jeg har lovet mig selv, at jeg må begynde igen, når jeg bliver 80, for jeg kan ikke holde tanken ud om, at jeg aldrig må ryge igen. Jeg ved, at jeg aldrig falder i, og det handler om min datter. Før havde jeg det sådan, at det var lige meget, om jeg levede ti år mere eller mindre, men den luksus kan jeg ikke tillade mig nu.

Ydmyge rygere i bur

Faciliteterne for rygere på Aarhus Universitet spænder fra betonaskebægre under åben himmel til halvtag, mens der enkelte steder er adgang til rygerum

Fra sin plads bag skranken har receptionisten udsigt til rygerummet i Statsbibliotekets travle foyer.

- Det er rimeligt velbesøgt. Ikke hele tiden, men så kommer der en flok studerende, der er i gang med gruppearbejde eller tre-fire kolleger, som holder pause, fortæller receptionisten med et blik på glasburet, der er placeret lige midt i foyeren: et rum på to gange fem meter med glas fra gulv til loft. Indefra har man udsigt til en livlig aktivitet af mennesker, der går til og fra bibliotek og kantine, og hvor grupper af studerende sludrer og laver gruppearbejde ved de runde, hvide borde. Udefra har man udsigt til rygerummets besøgende, som må

lade sig beskue, mens de inhalerer vor tids mest udskældte stimulan.

- Vi har spurgt, om vi måtte sætte en skærm op, men det måtte vi ikke, fortæller receptionisten. Hun vil ikke nævnes ved navn. Og slet ikke have sit foto i Campus.
- Hun er selv ryger.
- Når vejret er godt, tilbringer hun sine smøgpause under åben himmel i gården eller ved indgangen. I dag siler regnen ned fra en grå martshimmel, og så får hun afløb for sin last i glasburet.
- Man værner sig faktisk til, at alle kan se én. I starten var det ikke sjovt, men nu er jeg ligeglad, jeg vil have lov til at have min last, fastslår receptionisten.
- Østtysk hygge**
Det gule loftslys kastes tilbage fra de lige så gullige og bare vægge. Gulvet

består af brune fliser, som er lette at feje. To meterhøje askebægre er placeret i hver sin ende af det aflange rum i bekvem armlængde fra stolene, der er boltet fast i gulvet. Midt i rummet rager to høje caféborde op med hvert sit glasaskebæger på toppen. Udluftningen larmer, og lyder som om den har fået noget galt i halsen. Det kunne være tobaksrøg, for luften i rummet efterlader ingen i tvivl om, hvad det bliver brugt til. Statsbibliotekets rygerum er nogenlunde lige så hyggeligt som en obduktionsstue i det tidligere Østtyskland.

Taknemmelige rygere i tørvej
Sammen med sin studiekammerat og med-ryger har Elvin Jensen netop søgt tilflugt bag glasfacaden. Han tænder sin cigaret og er taknemme-

lig for ikke at være nødt til at blive gennemblødt udenfor, mens han gør det. På Østasiatisk Institut, hvor han læser, er der ikke noget rygerum:

- Det er dejligt at kunne være indenfor i regnen, konstaterer Elvin Jensen. Endnu dejligere ville det dog somme tider være, hvis man ikke var ryger, erkender han:
- Når der er lavvande i kassen sidst på måneden, kan jeg da godt blive lidt ærgerlig over, at jeg tog den første smøg i sin tid.
- Hverken han eller studiekammeraten Jonas Svenningsen har noget problem med, at de er nødt til at ryge i alles påsyn, hvis de vil holde sig tørskoede. Tværtimod er de positive over for forbuddet og for at have muligheden for trods alt at kunne ryge indendørs:

- Forbuddet giver et bedre indeklima, og det ville være trist at skulle gå ud i det kolde vejr. Vi må jo respektere det: Der er jo nogle, der ikke kan tåle det, og det er vores valg at ryge, mener Jonas Svenningsen.
- Også han er taknemmelig. For de hårde vilkår for danske rygere er for intet at regne sammenlignet med forholdene i hans hjemstavn:
- På Grønland, hvor jeg kommer fra, koster en pakke cigaretter 60 kroner, så det er som at komme i himlen at komme til Danmark.

Rygere er mere sociale
Tanken om at slukke den sidste smøg hjemsøger dog alligevel Jonas Svenningsen af og til. Han overvejer at stoppe inden for et par måneder, fortæller han.

ering

Det synes mange er godt, for så er det nemmere at stoppe, fortæller Dorte Bondrup.

Pludretrang giver rygestop

Indtil videre har 40 ansatte fra AU deltaget på i alt tre rygestopkurser, siden det totale forbud mod rygning indenfor på Aarhus Universitet trådte i kraft den 1. januar 2008.

Ifølge Sundhedsstyrelsens tal fra december 2007 ryger en fjerdedel af alle danskere hver dag. Så selv om der aldrig er lavet statistik for antallet af rygere blandt AU's små 10.000 ansatte, kan man nok roligt gå ud fra, at antallet af rygere i alt på AU ligger noget højere end 40 personer.

Men antallet af kursister afspejler ikke, hvor mange rygere der ønsker at stoppe, mener rygestopinstruktør Trine Ebdrup fra CRECEA. Især peger hun på fordelin-

gen mellem mænd og kvinder. Blandt de 40 deltagere var fem mænd. Og det er der gode grunde til, siger hun:

– Mange mænd vil gerne være anonyme, når der skal laves livsstilsændring. Kvinderne derimod vil gerne pludre og snakke, og det gider mændene ikke.

AU ligner andre arbejdspladser

Ifølge Trine Ebdrup var alle tre hold bredt sammensat i forhold til fordelingen af højt- og mindre højtuddannede. Heller ikke her adskiller AU sig fra andre større arbejdspladser. Højtuddannede er ikke overrepræsenterede på kurser i rygestop generelt, men kvinderne er til gengæld mest ivrige, fastslår Trine Ebdrup.

Hvor mange af AU's kursUSDeltagere, der stadig er røgfri, er det for tidligt at sige, eftersom perioden for opfølgning endnu ikke er slut.

Næste rygestopkursus for AU-ansatte begynder den 1. april og er gratis. Detaljer for tilmelding kan ses på www.arbejdsmiljo.au.dk/rygestop

Inge Frost Larsen / ifl@adm.au.dk

Holdninger til rygeforbud:

I 2001 gik 42 procent ind for et rygeforbud på arbejdspladsen. I 2004 var det 48 procent, i 2005 var det 55 procent og i 2006 var det 62 procent. Kilde: Kræftens Bekæmpelse
Spørgsmålet lød: "Går du ind for, at vi i Danmark får en lov, så man fremover er sikret mod at blive udsat for passiv rygning på sin arbejdsplads?"

Antallet af storrygere stiger:

24 procent af alle danskere ryger hver dag.
• I 2006 røg 56 procent mere end 15 cigaretter hver dag. I 2007 røg 59 procent mere end 15 cigaretter hver dag.*
• I 2000 blev der solgt 7.054 mio. cigaretter. I 2006 blev der solgt 8.240 mio. cigaretter.**

* Kilde: Sundhedsstyrelsens seneste tal fra december 2007.
** Kilde: Danmarks Statistik.

Steen Baltarzen, betjent, Matematisk Institut

Alder: 55 år.
Ryger i 40 år.
Tobaksforbrug: 20 cigaretter om dagen.
Røgfri siden den 8. februar i år efter rygestopkursus.

– Rygere er et jaget folkefærd. Efter forbuddet skal man jo stå i et bur og ryge, og det gad jeg ikke.

Hvorfor stoppe?
Jeg tog beslutningen om at stoppe, fordi jeg tænkte: Nu er vi kommet så langt med ikke-rygning i samfundet, og jeg har selv røget i 40 år. Nu må det være nok.
Jeg tog beslutningen inden kurset, og der fik jeg så den sidste opbakning fra læreren.

Hvordan er det gået?

– Det er gået rigtig godt. Jeg er faktisk helt benøvet over, hvor godt det er gået. Når det så er sagt, ved jeg ikke, om jeg er færdig med at ryge for altid. Jeg bliver somme tider overvældet af trang. Det kan især være svært, når jeg virkelig skal tænke mig om. Der sidder én på skulderen af mig og hvisker: "Kom nu" – men han bliver mindre og mindre.

Hvad er det sværeste ved at holde op?
– Det er den dumme vane. Det er virkelig en vane – det kan man se, når man er holdt op. Det gæl-

der om at få lavet nogle andre vaner: Der, hvor du plejer at få cigaretten, skal du skynde dig at lave noget andet som for eksempel at spise frugt, gå med hunden eller at løbe dig en tur.

Hvad har du fået ud af at stoppe?
Jeg har det generelt bedre fysisk, og jeg har fået meget mere energi.

Hvordan har omgivelserne reageret?
– Jeg er den sidste i familien, der er stoppet, og de er meget glade for det.

Søren Jensen, webudvikler, Datakontoret

Alder: 37 år.
Ryger i 23 år.
Tobaksforbrug: cigaretter og pibe. 15-20 cigaretter om dagen og cirka en pakke tobak om ugen.
Ryger stadig.

Aldrig været på rygestopkursus
– Det er kommet dertil, hvor alle tror, at alle rygere gerne vil holde op. Folk tror, at de, der stadig ryger, er svage. Men det kræver jo netop styrke at stå imod det gruppepres, der er for at holde op nu om dage. Jeg tror, mange stopper med at ryge på grund af gruppepres.
Der er hysteri omkring rygning. Selvfølgelig kan man dø af det. Men det kan man også af at dyrke for lidt motion eller af at spise dårlig mad. Faktisk er det også usundt for mig at cykle på arbejde med alle de busser og biler, der osrer mig lige op i hovedet.

Nu om dage er man sund, hvis man holder op med at ryge, og så er det nærmest ligegyldigt, hvordan man ellers lever.

Hvorfor ryger du?
– Jeg nyder at ryge. Det er hyggeligt og giver en god fornemmelse i kroppen.
Jeg kan godt lide at stå ude og ryge, det gør jeg også derhjemme. Tobak smager bare bedre i fri luft.
Føler du dig udstillet?
Jeg er fuldstændig ligeglad med, hvad andre tænker.

Har du overvejet at stoppe?
– Jeg er en af de få, der aldrig har prøvet at stoppe. Jeg overvejede det engang, da jeg var syg, fordi det smagte forfærdeligt. Men jeg havde lige fået en ny pibe, og så syntes jeg, det var synd.

Hvad mener du om rygeforbuddet?
– Rygeforbuddet er en god idé, men det er noget pjat på værtshuse. Jeg kommer der ikke selv, men det hører ligesom til. Det samme gælder for restauranter. Man kunne jo bare have rygerafdelinger, så folk selv kunne vælge.

Studiekammerat Elvin Jensen ville ønske, han kunne:

– Jeg har overvejet at stoppe mange gange, men jeg kan ikke rigtig holde det, siger han og kommer i tanker om argumenter for det modsatte:
– På den anden side er rygere jo mere sociale, siges der. Det har jeg i hvert fald valgt at tage til mig. Man kan altid få en sludder, når man for eksempel spørger, om man må låne en smøg, siger Elvin Jensen.

Under Campus' besøg i glasburet går døren op og i et par gange, og ét er sikkert: De er med på en hyggelig sludder, de rygere – også selv om man ikke har brug for at låne en cigaret, fordi man har sine egne.

Inge Frost Larsen / ifl@adm.au.dk

Foto: Jesper Raïs/AU-foto

Foto: Jesper Røis/AU-foto

Fysikeren Thomas Heimburg trak fulde huse, da han præsenterede en ny teori om nervesignaler på NAT i forrige uge.

Ny teori om nervesignaler møder modstand

Spørgelysten og interessen var stor fra flere fagområder, da fysiker Thomas Heimburg fra Niels Bohr Institutet forleden var på besøg.

FORSKNING

Det er ikke let at komme med nye påstande på et område, hvor hæderkronede forskere gennem tiden har modtaget adskillige nobelpriser for deres banebrydende forskning. Det måtte fysiker Thomas Heimburg fra Niels Bohr Institutet sande, da han i forrige uge var inviteret for at fortælle om den nye tese om nervesignaler, som han, sammen sin institut-kollega professor Andrew Jackson, har udviklet.

De to forskere mener nemlig, at nerveimpulser ikke er elektriske signaler, men lydbølger der forplanter sig gennem nerverne. Det er en meget kontroversiel teori, for i alle lærebøger står, at nerveimpulsen skyldes en elektrisk spændingsforskel, der forplanter sig gennem nerven.

Den opdagelse gjorde de britiske læger Hodgkin og Huxley allerede i

1940'erne, og teorien siger, at nervesignalet skyldes det faktum, at der strømmer natrium- og kaliumioner ind og ud af nervecellen og derved skabes en spændingsforskel.

Men nu påstår fysikerne fra Niels Bohr Institutet, at den gamle teori er forkert. De elektriske signaler er ikke dem, der sender beskeden af sted. De er biprodukter af det virkelige nerve-signal, som skyldes en lydbølge, der forplanter sig gennem nervens membran og presser den sammen.

Blev provokeret

Invitationen til Heimburg om at give et foredrag på Aarhus Universitet stod professor og ph.d. Tobias Wang fra Biologisk Institut for, og han havde inviteret ham, fordi flere af hans studerende snakkede om den nye teori.

– Gennem de seneste par år har flere af mine studerende spurgt mig, hvorfor jeg bliver ved med at under-

vise efter de gamle teorier, når de ikke gælder mere. Det har provokeret mig til at invitere dig, Thomas Heimburg, for at få en nærmere forklaring af jeres nye teori, sagde professoren, da han præsenterede foredragsholderen for forsamlingen i auditorium D2 på Matematisk Institut.

Egentlig ville Wang invitere til et "kaffemøde" med Heimburg, så hans studerende kunne få lejlighed til at debattere teorien, men i det sædvanlige mødelokale var der kun plads til maks 20. Interessen for at høre om den nye teori var imidlertid så stor, at foredraget måtte flyttes til et større lokale. Det viste sig at være en god idé, for auditoriet med plads til ca. 100 var så godt som fyldt, inden døren blev lukket, og den timelange redegørelse kunne gå i gang.

Soliton-modellen

Ifølge fysikerne fra Niels Bohr In-

stitutet består nervesignalerne af en bestemt slags lydbølger – kaldet solitoner. Almindelige lydbølger breder sig ud til alle sider og bliver gradvist svagere, men solitoner udmærker sig ved kun at bevæge sig i én retning og bevare deres styrke, indtil de pludselig dør ud.

Lyd udbreder sig næsten altid som almindelige bølger, men hvis de går gennem et materiale med helt bestemte egenskaber, kan de blive til solitoner. Og netop disse egenskaber har nervernes fedtholdige cellemembran, når den befinder sig lige i overgangen mellem dens faste og flydende form. Ligesom smør og olivenolie er flydende ved køkkentemperatur, men størkner i køleskabet, så har nervernes fedtstoffer et smeltepunkt, der ligger lidt over kropstemperaturen, og det giver dem de særlige soliton-egenskaber.

Når signalet således løber gennem nervecellen, opstår en bølge, hvor cellen først bliver presset sammen og derefter udvidet, inden den vender tilbage til normal form. Ved sammenpresningen øges cellemembranens temperatur, og ved udvidelsen falder temperaturen. Netop disse fysiske forandringer kan lydbølgeteorien forklare. Den spændingsforskel, som kan måles ved nervesignalet,

er blot et biprodukt af lydbølgen og skyldes elektrisk ladede ioner og proteiner i membranen.

Stigende interesse

Da Heimburg og Jackson for første gang luftede deres teori i 2005, reagerede den etablerede lægevidenskab med forbehold og skepsis, men efter at de to år senere offentliggjorde, hvordan teorien også kunne forklare virkningen af narkose, har interessen været stigende.

Da selve foredraget på AU var overstået, fik de mange tilhørere – hvoraf en del var lægestuderende – mulighed for at stille spørgsmål til Heimburg. Spørgelysten var stor, og det var tydeligt, at fysikeren var blandt kendere af de gamle teorier.

Flere var kritiske og følte sig ikke overbeviste om teoriens berettigelse. Debatten fortsatte længe og vil sikkert fortsætte rundt om på universiteterne både herhjemme og i udlandet.

Karen Hyldgaard Johansen / khj@adm.au.dk

Kilder: Illustreret Videnskab og Heimburgs side på Niels Bohr Institutet www.nbi.dk – søg evt. på Thomas Heimburg i Google, hvis du har lyst til at finde mere info om emnet.

UNINOTER

Kvindejagt på KU

Københavns Universitet vil ansætte flere kvindelige forskere på alle niveauer og har vedtaget en trepunktsplan for at indfri det mål i de kommende fem år. Der er således økonomisk belønning til fakulteter, når de ansætter kvindelige professorer. Der indføres internationaliseringsstipendier til unge forskere, så de kan opbygge forskningsnetværk. Endelig vil KU også igangsætte et program, der kan udvikle kvindelige talenter og ledere.

Ordningen indebærer bl.a., at der alt

efter fagområde udløses ekstra professorater, når en eller flere kvindelige professorer bliver ansat.

Universitetsrangorden kan ikke rykkes

Nummer 101 eller 120 i verden?

Både danske og internationale universiteter går meget op i, hvor højt lige deres uddannelsesinstitution scorer på den seneste internationale universitetshitliste, og en højere placering forsøges tit opnået gennem dyre og langvarige

investeringsplaner.

Men kan det i det hele taget betale sig at forsøge at forbedre sin placering?

Nej, siger Professor Adrian Bejan i det seneste nummer af International Journal of Design and Nature. Hans teori siger, at den naturlige interti på et godt universitet, hvor gode forskere giver flere forskningsresultater og opmærksomhed og dermed flere penge og flere gode forskere, er med til at fastholde den nuværende rangorden mellem universiteterne. – Alle universiteter vokser og forbedrer

sig over tid, men hierarkiet imellem dem bliver det samme, siger Adrian Bejan.

Nye forsker-regler for bijob på AAU

På Aalborg Universitet må forskerne ikke mere bruge universitetets laboratorier, brevpapir og andre faciliteter, hvis de i deres fritid bijobber som konsulenter for private virksomheder.

Det er konsekvensen af et sæt nye bijobregler, som universitetet netop har vedtaget.

Reglerne bliver strammet efter nogle uheldige sager, hvor virksomhederne har troet, at de var involveret i et projekt med Aalborg Universitet, men i virkeligheden bare havde en aftale med en enkelt bijobbede ansat.

– Vi har mig bekendt ikke haft nogle sager, der er havnet i retten eller har givet anledning til erstatning. Men vi har sager, hvor vi har været nødt til at gå ind og finde en udvej og få parterne bragt på plads, siger rektor Finn Kjærdsdam til DR Regionalen i Nordjylland.

Humaniora i topform

Det er bedre at ansætte en cand.mag. fra den bedste fjerdedel end at ansætte en cand.merc. fra den dårligste fjerdedel, lød et af budskaberne, da rapporten om humanister og arbejdsmarkedet blev præsenteret.

JOB-MULIGHEDER

Der var engang for ikke så længe siden, at en konference om humaniorakandidater og arbejdsmarkedet ville have stillet spørgsmålet, om humanister overhovedet er en værdifuld ressource på det danske arbejdsmarked. Men i dag er spørgsmålstegnet erstattet med et punktum. Humanister ER en værdifuld ressource på arbejdsmarkedet, og vidste man det ikke i forvejen, står det klokkeklart med den nye rapport "Humanisters veje fra uddannelse til job", som seks af landets universiteter er gået sammen om at lave.

– Men er det så "mission accomplished" for humaniora? Er vi kommet langt nok? spurgte ordstyrer og Deadline-vært Adam Holm, da hovedkonklusionerne i rapporten blev fremlagt på en konference i København den 12. marts.

Når festen slutter

Svaret på det spørgsmål fik Adam Holm og vi andre lidt større klarhed over i løbet af eftermiddagen, hvor et panel bestående af folk fra universiteterne, Dansk Industri, Dansk Magisterforening og fra erhvervslivet diskuterede, hvordan det egentlig går med humanister i erhvervslivet.

– Det er en flot og detaljeret rapport, der viser, at det generelt går rigtig godt for de humanistiske kandidater, sagde forskningschef ved Dansk Industri Charlotte Rønhof, men kastede straks malurt i bægeret:

– Jeg vil minde om, at vi befinder os i en høj-konjunktur med meget lille arbejdsløshed. De humanistiske kandidater har fortsat en "overledighed" i forhold til andre højtuddannede, så hvordan vil det gå dem, når festen på arbejdsmarkedet slutter? Det bekymrer mig især, når mange humanister siger i undersøgelsen, at de ikke bruger deres faglighed i jobbet, sagde den mejeriingeniøruddannede Rønhof.

De to universitetsrepræsentanter i panelet, prorektor ved RUC Henning Salling Olsen og prodekan på Det Humanistiske Fakultet ved Københavns Universitet Hanne Løngreen var begge ivrige efter at slå fast, at selv om det nok er godt, at over halvdelen af humaniorakandidaterne i dag finder arbejde i den private sektor, så vil der blive massivt brug for dem i gymnasieskolen de kommende år, når en hel generation af gymnasielærere går på pension.

– Arbejdsløsheden blandt humanister har tvunget dem til at søge nye græsgange, sagde Henning Salling Olsen og lød som en, der var lidt i tvivl om, hvorvidt det nu er rigtig godt.

Cand.mag.er og cand.merc.er

Fra erhvervslivet lød der stærkt positive toner til undersøgelsen fra administrerende direktør i konsulentfirmaet Pluss Leadership Jørgen Ulrik Jensen.

– Jeg er overrasket over, at det tilsyneladende går så godt, sagde direktøren, der pt.

Foto: Poul Ib Henriksen

selv har seks humaniorakandidater ansat i sin virksomhed.

– Det er min erfaring, at det er langt bedre at ansætte humanister fra den bedste fjerdedel end at ansætte cand.merc.er eller cand.scient.pol.er fra den dårligste fjerdedel, fortalte Jørgen Ulrik Jensen og fremhævede tre faktorer, der har haft stor betydning for humanisters "udbredelse" på det private arbejdsmarked: den store fokus på individet og medarbejdernes personlig udvikling, større fokus på kommunikation og ikke mindst behovet for at få innovation og kreativitet ind på arbejdspladserne.

– Hvis man vil det, hjælper det ikke nødvendigvis at ansætte en cand.merc., sagde den cand.merc.-uddannede Jørgen Ulrik Jensen.

Direktør i virksomheden VIPP Jette Egelund fortalte bl.a., at ikke alle de humanister, virksomheden har haft ansat, har haft den bedste forståelse for, hvad forretning er.

– En dag sad vi med hænderne over hovedet og jublede, fordi vi havde fået en stor ordre, da en af vores humaniorauddannede kom ind og spurgte, hvorfor vi var så glade. Da hun fik nyheden, var hendes reaktion et "nå". Så måtte jeg fortælle hende, at det var sgu den ordre, der skulle betale hendes løn de næste mange måneder.

Praktik forbudt

Interessen for at stille spørgsmål til og kommentere undersøgelsen fra salen var stor. En

enkelt ville høre formanden for Dansk Magisterforening Ingrid Stage, om der simpelthen bliver uddannet for mange humanister. Efter en længere omvej, der inddrog historier om både DM-formandens egen overgang til arbejdsmarkedet og om erfaringer blandt humaniorauddannede i hendes familie, fik Ingrid Stage endelig svaret: "Det tror jeg ikke".

Men det troede til gengæld Charlotte Rønhof, der mente, at universiteterne burde lytte meget mere til, hvad beskæftigelsesprognoserne anbefaler. Til det replicerede prodekan Hanne Løngreen:

– Så synes jeg, Charlotte Rønhof skal se at komme med nogle forslag til, hvilke fag vi skal nedlægge.

Videnskabsministeriet gik heller ikke ram forbi på en dag, hvor Humaniora ellers var i topform. En tilhører med daglig gang på Aalborg Universitet kunne således fortælle om en uddannelsesansøgning, der i første omgang blev afvist af ministeriet, fordi den indeholdt obligatorisk praktik.

– Vi måtte lade os belære af en fuldmægtig fra ministeriet, at det med praktik gik ikke, for på universitetet uddanner man jo til det højeste teoretiske niveau. Når nu den her undersøgelse slår fast, at praktik og studierelevant arbejde er noget af det vigtigste for at få de studerende i arbejde, er det jo helt grotesk.

Det var der vist ingen i salen, der var uenige i.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

KANDIDATUDDANNELSE

IT

KOMMUNIKATION

ORGANISATION

WWW.ITKO.DK

Et samarbejde mellem it-vest, Syddansk Universitet samt Handelshøjskolen, Aarhus Universitet

Udvalgte resultater fra undersøgelsen af humanisters veje fra uddannelse til job

- 47 procent er ansat i private virksomheder, 5 procent er selvstændige. Næsten 40 procent af de privatansatte arbejder enten i en konsulent-, medie-, eller it-virksomhed.
- 55 procent har et job, der ligger inden for uddannelsens traditionelle fagområde. For 17 procent af dimittendernes vedkommende har

det første job ingen faglig sammenhæng med deres uddannelse.

- Ca. 80 procent mener, at uddannelsen i høj grad eller i nogen grad har rustet dem til arbejdslivet.
- 32 procent har fået det første job, før de var færdige med uddannelsen.
- 80 procent prioriterer gode kolleger højest i arbejdslivet, mens 18 procent prioriterer løn højest.

Undersøgelsen omfatter 8000 kandidater, der forlod universiteterne mellem 2001 og 2006.

Studerende handler da med aktier

For de fleste studerende handler økonomisk sans om at prøve at holde studiegælden og bankovertrækket på afstand ved at tage et par ekstra dage på pasta og ketchup. Men for nogle få entusiaster handler en god økonomi om, hvorvidt de norske aktier går op, om dollaren falder, og om olieprisen bliver ved med at stige.

STUDENTER-INVESTERINGER 1

– Den her amerikanske bank var jeg inde og kigge på i går. Hvis du vil købe aktier i den, kan du selv vælge, hvilken valuta du vil handle i, og så trækker netbørsen automatisk pengene på din konto. Så betaler du ikke så meget i kurtag, som hvis du køber i banken.

Jonas Vognsen forklarer og peger på skærmen på den lille bærbare, mens den ene netbørs afløser den anden med hurtige museklik.

Man skal stå tidligt op for at følge med, når de investeringsivrige studerende mødes i den lokale afdeling af Unge Aktionærer i det lille grupperum i en fjern afkrog af Handelshøjskolen.

Men man lærer det hele med tiden, forsikrer Tommy Godtfredsen, Lars Bo Svensson og Jonas Vognsen, som alle tre læser HA og ved siden af er meget aktive studenter-investorer.

Man lærer det – hvis man melder sig ind hos dem i Unge Aktionærer og tager med til foreningens kurser og arrangementer.

Foreningen, som primært består af Handelshøjskolestuderende – vi har da en enkelt økonom, som drengene siger – har cirka 200 medlemmer. De mødes for at diskutere, hvordan markedet udvikler sig, for at lytte til foredrag

om f.eks. "aktiemarkedets psykologi", eller de tager sammen ned til Jyske Bank for at høre om dens nye bankprofil

Viden og ikke held

Unge Aktionærer investerer ikke i fællesskab, og foreningen giver ikke formelle anbefalinger om, hvilke aktier der er gode. Den er bare et forum for studerende, der gerne vil lære mere om at investere.

Lige nu er den ivrige formand ved at forklare den undrende journalist, hvordan han selv har fået sine avis-rute-penge og børneopsparing til at vokse ved hjælp regnskabsanalyser og en rolig investeringshånd. Han understreger, at det kræver tålmodighed, viden og klar strategi, inden man kaster sig over investeringer som studerende.

– Gode investeringer handler ikke om held. Er man til held, skal man gå efter hurtige gevinster og handle fra dag til dag. Selvfølgelig er det godt, hvis man på tre-fire år fordobler værdien af sine aktier, men nu hvor vi går ind i en periode, hvor økonomien går nedad, kræver det mere viden end nogensinde, hvis ikke man vil tabe sine penge. Det er derfor, man skal uddanne sig hos os, smiler han.

Hvordan tør de

Det spørgsmål, der trænger sig på, er hvordan man overhovedet tør investere penge, når man er på SU. Svaret er, at man man ikke skal investere flere penge, end man kan undvære, hvis det går galt.

– Man skal f.eks. ikke *geare* sine investeringer. *Gearing* er, hvis man selv har 20 kroner, låner 180 i banken og så køber aktier for alle 200. Det giver selvfølgelig større gevinster, men også en alt for stor risiko når man er studerende. Man skal vide, hvad man gør, og man skal ikke tage for mange chancer, forklarer Jonas Vognsen.

Hvor meget de har tjent, taler de ikke om – selv når man går dem skamløst på klingen, kan man ikke lokke størrelsen af aktieporteføljen ud af dem – men de understreger alle sammen, at det i virkeligheden er småpenge, der er råd til at investere på en SU. Det vigtigste ved at mødes i foreningen og styre sine egne investeringer er, at man lærer at følge et marked og analysere et regnskab.

Kan starte med småbeløb

Man kan melde sig ind i foreningen, selvom man kun vil investere småbeløb – eller ingen overhovedet.

– Har man

2000 kroner, kan man sagtens begynde at investere, for det er hel del sjovere end at have dem stående i banken. Det er ikke, fordi afkastet er vildt meget større, men man lærer så meget mere, forklarer Tommy Godtfredsen.

Derefter understreger han igen-igen, at det er en god idé at begynde sin investeringskarriere med foreningens arrangementer for at få tjek på grundbegreberne. Er man studerende på et økonomifag, kan det endda også vise sig at være fagligt relevant.

– Vi lærer selvfølgelig om aktiemarkedet på studiet, men der er forskel på at læse i en bog og på at skulle forberede sig på at bruge sine egne penge. Og så er det en betryggende oplevelse at se, at de ting, vi lærer, bruger man trods alt i virkeligheden, smiler Tommy Godtfredsen

Spændende tider

At det er ny viden og udfordringen, der i centrum hos Unge Aktionærer illustreres, måske bedst af, at de flere gange igennem interviewet fremhæver den nuværende tilbagegang i økonomien som "interessante tider". For selvom det er sværere at tjene penge, er det også langt mere lærerigt.

– Det er nu, det bliver rigtig spændende, fordi der er så meget, der rører sig og så meget at analysere på. Det er mere vigtigt, at man laver de rigtige investeringer, når markedet er broget, forklarer Lars Bo Svensson.

Jonas Vognsen begyndte sine investeringer så tidligt, at han nu er med i sin anden nedgangsperiode.

– Jeg var med, da it-boblen brast, og aktierne raslede ned. Når det går opad, er det nemt nok at investere og tjene penge, men selv når økonomien går dårligt, er der penge at tjene.

Og så kaster han sig ud i en længere forklaring om sit seneste køb af put-optioner baseret på det norske svar på C20-indexet. En forklaring, der dog fiser mere eller mindre hen over hovedet på journalisten, selvom det lyder både spændende og potentielt indtægtsgivende – også selvom man kun tjener 5007 kroner om måneden.

Måske skulle man virkelig tage med på et af de der kurser...

Kristian Serge Skov-Larsen / ksl@adm.au.dk

Gode råd til studerende, der gerne vil investere:

- Invester ikke mere end du kan klare at tabe.
- Lad være med at geare din investering ved at låne penge til investeringen.
- Læs op på virksomhederne og brug tid på at sætte dig ind i stoffet. Invester ikke i noget, du ikke forstår.
- Spred dine investeringer til flere virksomheder og flere brancher.
- Vær tålmodig. Læg en langsigtet strategi og hold den.
- Lær noget af dine erfaringer, både de gode og de dårlige.
- Og sidst men ikke mindst: Meld dig ind hos unge aktionærer og tag til et af deres mange arrangementer.
- Se mere om foreningen Unge Aktionærer i Århus på www.ungeaktionærer.dk

Lufthavnsbus Århus - Skanderborg - Horsens - Billund

Ny køreplan
fra 30. marts

op til 16 daglige afgang

Nu 34 direkte udenrigsruter – og flere end 60 charterdestinationer

Billund Airport
- verden direkte

Se køreplan og bussens
stoppesteder på www.bll.dk
eller ring på 7650 5050

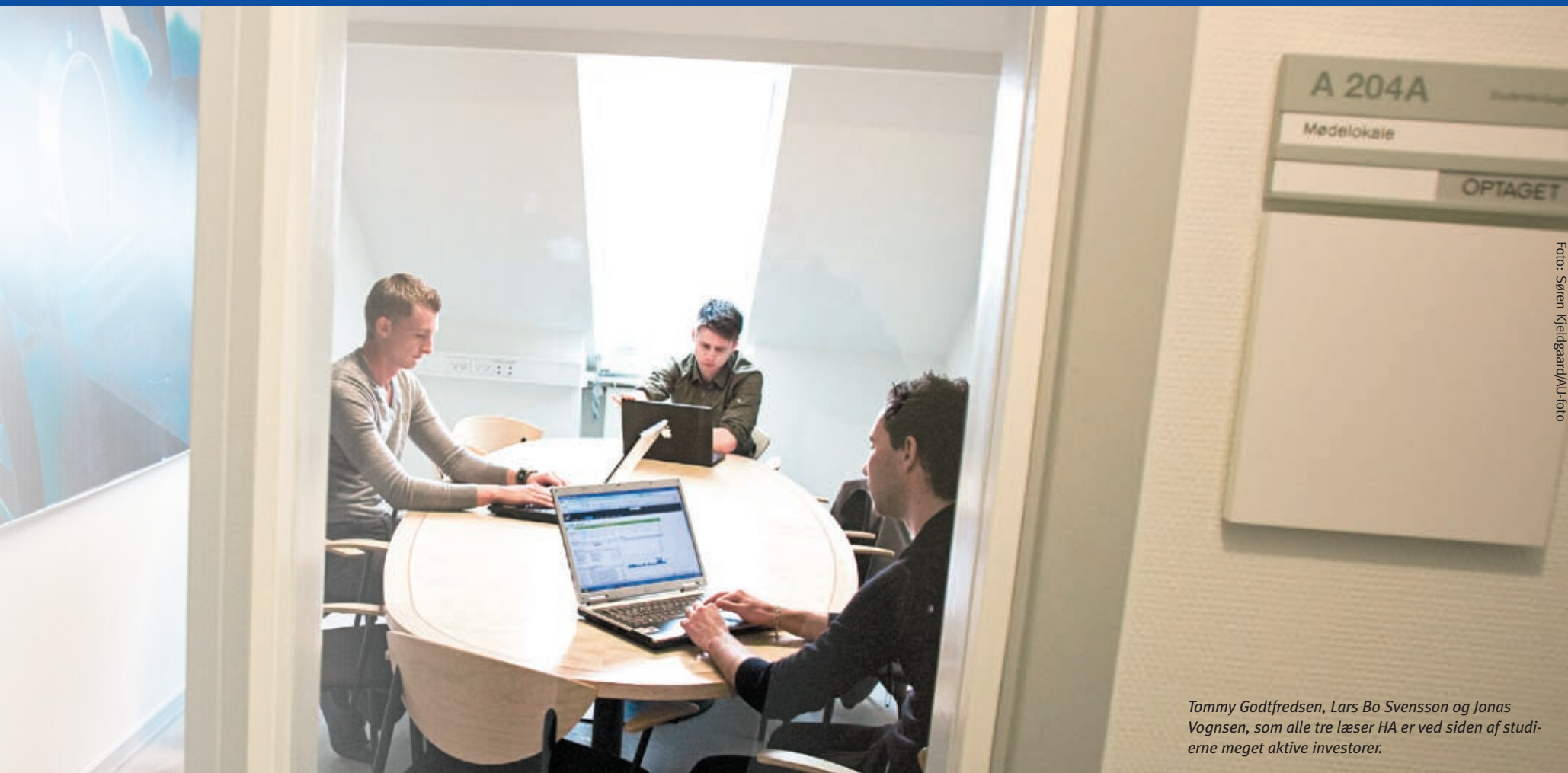

Foto: Søren Kjeldgaard/AU-foto

Tommy Godtfredsen, Lars Bo Svensson og Jonas Vognsen, som alle tre læser HA er ved siden af studierne meget aktive investorer.

Det handler om at turde

Olav de Linde investerede, ligesom de studerende i Unge Aktionærer gør i dag, sine første penge, da han gik på Handelshøjskolen i Århus. Dengang i 1975 købte han en enkelt ejendom sammen med sin bror. I dag er det vokset til en lang række erhvervsejendomme i Århus, Odense og København, og Olav de Linde har en række gode råd til de studerende, der første gang skal forsøge at få små beløb til at vokse.

STUDENTER-INVESTERINGER 2

– Man skal sørge for at blive klogere, og så skal man kunne tåle, at det går galt.

Så klart formulerer erhvervsmanden Olav de Linde sit vigtigste råd til unge førstegangsinvestorer.

Selv lærte han meget af sin første store investering i handelshøjskoletiden, en ejendom i Mejlgade i centrum af Århus, og han indrømmer, at det et par gange i løbet af de første par år var ved at gå galt.

Og netop derfor skal man ikke købe for flere penge, end man kan tåle at tabe.

– Man skal investere ud fra et overskud. Hvad enten man har gået med aviser, vasket op eller fået pengene fra far og mor, skal man

være meget bevidst om det beløb, man investerer, og om man kan undvære det, hvis det slår fejl, forklarer den århusianske erhvervsmand.

Find det du er god til

Selv havde han tjent sine første penge ved blandt andet at istandsætte bondegårde, og derfor vidste han, at det skulle handle om ejendomme. Men hvad man sætter sine penge i betyder ikke så meget, så længe det er noget, man er parat til at sætte sig ind i.

– Man skal tro på det, man laver, og have følelse med det stof man arbejder med. Det er hårdt arbejde fra morgen til aften, hvad enten det handler om istandsættelse af ejendomme eller analyser af regnskaber, forklarer han.

Lær noget

Olav de Linde mener, ligesom de unge investorer fra handelshøjskolen, at det vigtigste ved investeringen ikke er beløbets størrelse, men det man lærer af den.

– Jeg har ikke lært så meget på handelshøjskolen. Selvfølgelig fik jeg nogle værktøjer, men jeg lærte meget mere af mine egne investeringer. Hvordan giver en virksomhed overskud? hvordan følger man et regnskab? Det lærer man meget bedre, når det er ens egne penge, der er på spil, forklarer han.

Accepter en risiko

Olav de Linde mener, at nederlag kan være mindst lige så lærerige som succeser.

– På et tidspunkt mens jeg gik på skolen, var det ved at krakelere, og investeringerne gik ikke

så godt, og når jeg kigger tilbage, kan godt se, at den modstand jeg mødte, kunne have knækket mig. I stedet blev jeg modnet, og det kunne jeg bruge senere.

For investeringer handler i bund og grund om, at man skal være klar til at acceptere en risiko.

– Man skal tro på det man laver, og når det så går godt, giver det en helt speciel energi og overskud. Men det er en kalkuleret risiko, og man skal hele tiden vide, at det kan gå galt. Vil man have tryghed, så skal man søge job hos statsbanerne. Investeringer handler om at turde.

Kristian Serge Skov-Larsen / ksl@adm.au.dk

Journalisthøjskolen søger forsker i journalistisk sprog

Sproget ændrer sig markant i disse år. Nye medieplatforme skaber nyt sprog og forandrer vores brug af sproget. Den sproglige opmærksomhed er i centrum på Journalisthøjskolen, og vi ønsker at opprioritere skolens arbejde med og forskning i sproget. Vi søger derfor en forsker, der på minimum ph.d.-niveau kan forske bredt inden for journalistisk sprog med særligt fokus på fortælle teknik og sprogpædagogik.

Vi søger en person, som ønsker at kombinere sine kvalifikationer inden for sprog med forskning inden for journalistik. Vi forventer, at personen:

- Kan samarbejde med de kompetente undervisere på tværs af Journalisthøjskolen og UPDATE om udviklings- og forskningsprojekter inden for sprog pædagogik, det talte/mundrette sprog og sproget som et bevidst redskab i formidlingen.
- Kan forske og generere ny viden oven på den eksisterende viden, som skolen har inden for journalistisk sprog og fortælle teknik, samt bidrage til opbygningen af et miljø, hvor forskning afprøves og anvendes.

- Har et stort netværk og er i stand til at tiltrække væsentlige projekter og projektmidler til området.

- Har lyst til at undervise og formidle sine og kollegernes kompetencer inden for feltet samt arbejde i et branchenært uddannelsesmiljø, hvor medierne gør brug af skolens spidskompetencer dagligt.

Løn og ansættelse

Ansættelse sker efter overenskomst mellem Finansministeriet og AC.

Ansøgningsprocedure

CV med dokumentation for uddannelse og oplysning om undervisnings erfaring samt en liste over forskningsarbejder skal vedlægges ansøgningen. Ansøgeren kan fremsende højst 10 forskningsarbejder til bedømmelse. Materiale, der ønskes bedømt, fremsendes i tre eksemplarer.

Efter ansøgningsfristen nedsætter rektor et fagkyndigt bedømmelsesudvalg og orienterer ansøgerne om udvalgets sammensætning

og tidsplanen. Hver ansøger vil få tilsendt den del af udvalgets bedømmelse, der vedrører ansøgeren. Der vil blive afholdt jobsamtaler i forbindelse med besættelse af stillingen.

Ansættelsesproceduren følger i øvrigt Bekendtgørelse om ansættelse af videnskabeligt personale ved universiteter af 15. februar 2008 (ansættelsesbekendtgørelsen).

Har du spørgsmål til stillingen, ansættelsesproceduren eller tidsplanen, er du velkommen til at kontakte rektor Anne-Marie Dohm på telefon 89 440 440 eller per mail, ad@djh.dk.

Ansøgning og den relevante dokumentation sendes til Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, Olof Palmes Allé 11, 8200 Århus N, att. Mette Nedergaard Knudsen eller per e-mail til stillinger@djh.dk senest den 14. april 2008 kl. 8.00.

Alle interesserede, uanset alder, køn, race, religion eller etniske tilhørsforhold opfordres til at søge stillingen.

Forelæsningsernes YouTube

En studerende fra Idehistorie på Aarhus Universitet har som den måske første i verden lanceret en hjemmeside, hvor man kan up- og downloade universitetsforelæsninger og diskutere dem med hele verden. Det er ren idealisme, forsikrer han.

IT-IDE

Du kom aldrig ind på Princeton University. På MIT havde kineserne taget alle "fripladserne", og Oxford var ikke gavmilde med stipendierne. Men fortvivl ikke. På siden www.publicuniversityonline.com kan studerende og andre interesserede nu gratis downloade forelæsninger fra universiteter i hele verden. Indtil videre er der uploadet godt 1000 links til forelæsninger, men yderligere 9000 ligger klar og venter på, at idehistoriestuderende Jakob Sandvad får tid til at uploade dem.

– Alle spørger, om jeg har et kommercielt sigte med ideen, men det er ren idealisme. Jeg er stærk tilhænger af fri videndeling og open access, og et af målene er at give for eksempel folk i ulandene gratis adgang til relevant viden, siger Jakob Sandvad, der er idemanden bag det, han selv kalder verdens første offentligt tilgængelige online internet-universitet.

Et stort netværk

Ideen fik han, da han for ca. to år siden sad og surfede på fildelingssiden emule.com.

Han søgte på forelæsninger og fandt nogle enkelte, men ikke mange.

– Jeg tænkte, at det var oplagt at lave en database a la youtube.com, hvor man kunne formidle universitetsforelæsninger og diskutere dem, fortæller Jakob Sandvad.

Med programmeringskyndige familiemedlemmers og venners hjælp begyndte udviklingen af det, der i dag er blevet til publicuniversityonline.com.

Indtil videre er det primært Jakob Sandvad selv, der har fundet og linket til offentlige universitetsforelæsninger rundt om i verden. Men hans håb er naturligvis, at siden udvikler sig til et stort netværk, hvor folk fra hele verden bidrager til og diskuterer alt fra filosofi- til fysikforelæsninger.

– Det eneste, der gør et netværk værdifuldt, er brugerne. Synes de, at det er godt, kan det blive en meget stor database, siger Jakob Sandvad.

Rettigheder

Han indrømmer blankt, at han ikke har tænkt over rettighedsproblemerne, når der bliver linket direkte til forelæsningerne på

universiteternes hjemmesider.

– Der er tale om offentlige forelæsninger, så hvorfor skulle nogen have problemer med, at de bliver hørt og diskuteret af endnu flere? Hvis jeg får henvendelser om, at nogle ønsker deres fjernet, vil jeg selvfølgelig gøre det med det samme, siger Jakob Sandvad.

Han mener, at Public University Online forener universitetets grundide med de nyeste medieformer.

– Det er et idealistisk og ambitiøst forsøg på at skabe et verdensomspændende demokratisk og åbent system for formidling af viden, og derfor er det helt afgørende, at det er gratis. Det er ikke en konkurrent, men et supplement til universiteterne, som mange stadig opfatter som lukkede og elitære. Jeg mener, at siden vil kunne skabe bedre og mere engagerede studerende, siger den 26-årige specialestuderende og it-entreprenør.

Camilla Nissen Toftdal / cnt@adm.au.dk

ANVENDELSESORIENTERET FORSKNING TRÆKKER NED

Hvordan vil du bruge dit brækjern?

– Jeg vil bruge mit brækjern til at sætte fokus på universiteternes tredje ben, den såkaldte videnspredning, og hvordan regeringen og universiteterne prioriterer denne aktivitet.

– Videnspredning blev skrevet ind i universitetsloven i 2003 som en væsentlig aktivitet for universiteterne på niveau med de to andre: forskning og undervisning – og den prioritering er jeg meget enig i. Aktiviteten passer fint til Aarhus Universitet, som efter fusionerne med specielt ASB, DJF, DMU og AU-HIH nu har en række stærke kort på hånden inden for specielt videnspredning til erhvervslivet.

Hvad er så problemet?

– Problemet er, at man i praksis stadigvæk næsten alene evaluerer universiteterne og forskningen efter den såkaldte modus 1 forskning, dvs. den klassisk-akademiske forskning, hvor man dokumenterer forskningen i internationale videnskabelige tidsskrifter med et peer review system bestående af andre universitetsforskere.

– Det er desuden paradoksalt, at vi har tre veldefinerede opgaver, og så beslutter Folketinget og Videnskabsministeriet sig for kun at afregne efter de to. Videnspredning, den skal vi stort set klare con amore.

Men bygger videnspredning ikke på forskning?

– Jo, så absolut, men ikke nødvendigvis på den klassiske, disciplinære og teoriorienterede forskning. Den forskning, som gør mest nytte i erhvervslivet og store dele af samfundet, foregår i tæt samspil med brugerne/aftagerne. Det er forskning og videnovertførsel, der fokuserer på praktisk nytteværdi. Derfor kan vi ikke bare dele viden op i siloer, som passer til gældende publiceringspraksis, der primært favoriserer disciplinorienterede artikler i internationale videnskabelige tidsskrifter. Problemerne i erhvervslivet går ofte på tværs af teorierne og de videnskabelige retninger. Derfor er der brug for forskning, der inddrager problemejerne og går på tværs af de faglige grænser. Det gør den anvendelseorienterede, tværfaglige forskning, også kaldet modus 2 forskning. Og modus 2 forskning egner sig i en del tilfælde ikke særlig godt til publicering i de traditionelle videnskabelige tidsskrifter, enten fordi den er for tværvideenskabelig, for produktorienteret, for kommerciel/fortrolig eller for lokalt orienteret.

– Vi har altså på den ene side et traditionelt akademisk evaluerings- og belønningssystem, som lægger vægten på den etablerede modus 1 forskning; og på den anden side har vi nogle politikere og brugere af forskningen, som skriger efter videnovertførsel og modus 2 forskning –

det hænger jo ikke sammen.

Er det et internt AU-anliggende eller et Christiansborg anliggende?

– Både og; spørgsmålet er jo, hvordan man overbeviser vores klassisk-akademiske moderuniversitet om, at vi med vores modus 2 fokus på AU-HIH faktisk gør en værdifuld indsats for AU, når nu AU rent faktisk bliver målt og vejlet i forhold til modus 1 orienterede internationale ranglister som f.eks. THES, der i høj grad baserer sig på at tælle internationale videnskabelige publikationer? og hvordan overbeviser man forskerne om, at de også skal bedrive modus 2 forskning, når nu karrieremulighederne på et universitet traditionelt ligger inden for modus 1 forskning?

– Sat på spidsen så kan man sige, at AU-HIH trækker AU's gennemsnit ned, når man alene måler AU's gennemslagskraft med modus 1 alen. Der mangler ganske enkelt gode indikatorer, som kan måle det, AU-HIH bidrager med. Der er jo områder, hvor vi trækker universitetet op, hvis modus 2 forskning og videnspredning blev vurderet på samme grundige måde, som modus 1 forskningen hele tiden vurderes.

Hvordan kommer vi videre?

– Det er ikke lige så let at opstille eksakte,

Serie: BRÆKJERNET

CAMPUS har denne gang overdraget brækjernet til Erik Ernø-Kjølhed, der er direktør og daglig leder af Aarhus Universitet, Handels- og Ingeniørhøjskolen i Herning (AU-HIH). AU-HIH visionen er, at de i et tæt samspil med erhvervslivet skal medvirke til, at AU bliver et innovations- og erhvervsorienteret universitet af international klasse.

kvantificerbare mål i modus 2, som det er inden for modus 1, men vi skal i gang med at gøre forsøget. Det er nødvendigt, at vi får udarbejdet nye, operationelle metoder til at evaluere modus 2 forskningen, og at vi får skabt et system, der tilgodeser de medarbejdere, der vil gøre karriere inden for den praktisk-anvendelige, tværdisciplinære forskning – i tæt samarbejde med problemejerne. Og så skal Videnskabsministeriets finansieringsmodel naturligvis tilgodesee den type forskning og videnspredning.

Redigeret af Journalkontoret, Den Centrale Administration, Ndr. Ringgade 1, 8000 Århus C, tlf. 8942 1151. Deadline onsdag kl. 12 i ulige uger. Opslag sendes til meddelelser@au.dk
Journalkontoret forbeholder sig ret til at forkorte opslagene i den trykte avis.

Se de fulde opslag på www.au.dk/meddelelser

PH.D.-GRADEN

Forsvar
HUM
Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i Middelalder- og Renæssancearkæologi forsvaret cand.mag. **Henriette Rensbro** sin afhandling “Spor i kirkegulve. De sidste 50 års arkæologiske undersøgelser i kirkegulve som kilde til sognekirkernes indretning og brug i middelalder og renæssance”. Forsvaret finder sted torsdag den 27. marts 2008 kl. 13.00 i Auditorium 5 på Moesgård.

SUN
Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i medicin forsvaret:

cand.psych. **Mette Underbjerg** den 26. marts 2008 kl. 14.00 afhandlingen “Prenatal alcohol exposure: Effects on children's attentions”. Forsvaret finder sted i Auditorium 4, Søauditorierne, Bygning 1252.

læge **Per Borghammer** den 27. marts 2008 kl. 14.00 afhandlingen “Perfusion and Metabolism PET Studies in Parkinson's Disease”. Forsvaret finder sted i Auditorium M, bygning 3A, Århus Sygehus, Nørrebrogade 44.

cand.scient.san. **Grete Moth** den 28. marts 2008 kl. 14.00 afhandlingen “Nationwide surveillance of paediatric asthma care pathways by use of population-based longitudinal registry data”. Forsvaret finder sted i Auditorium B, Århus Universitetshospital, Skejby.

cand.med. **Søren Hagstrøm** den 28. marts 2008 kl. 14.00 afhandlingen “New treatment aspects of non-neuropathic daytime urinary incontinence in children”. Forsvaret finder sted i lokale 32-33 på Århus Universitetshospital, Skejby.

cand.med. **Peter Thede Schmidt-Hansen** den 31. marts 2008 kl. 14.00 afhandlingen “A controlled study on muscle pain sensitivity in tension-type headache patients. Experimentally induced pain in pericranial muscles”. Forsvaret finder sted i lokale 4, Psykiatrisk Hospital, Lille Sct. Mikkelsgade 26, Viborg.

cand.med. **Thomas Dyrsø Jensen** den 2. april 2008 kl. 14.00 afhandlingen “Analysis of sporadic colorectal cancer using array-based comparative genomic hybridization”. Forsvaret finder sted i Auditoriet, Vejle Sygehus.

cand.cur. **Britta Hørdam** den 4. april 2008 kl. 14.00 afhandlingen “Rehabilitation to patients aged over 65 years after total hip replacement – based on patients' self-rated health”. Forsvaret finder sted i Medicinsk afdeling M's Auditorium, Århus Universitetshospital, Århus Sygehus, Nørrebrogade.

cand.med. **Pia Holland-Gjørup** den 11. april 2008 kl. 14.00 afhandlingen “Obstructive sleep apnea: blood pressure, endothelin-1, nitric oxide, and the renal excretion of sodium”. Forsvaret finder sted i Foredragssalen, Regionshospitalet, Holstebro.

cand.med. **Jeppe Sylvest Nielsen** den 11. april 2008 kl. 14.00 afhandlingen “The influence of lipopolysaccharide, insulin, glucose and activated protein C in the sepsis pathogenesis and during acute inflammatory conditions. – With focus on lymphocyte apoptosis”. Forsvaret finder sted i Auditorium 3, Søauditorierne, Bygning 1252.

cand.psych. **Mett Marri Lægsgaard Madsen** den 11. april 2008 kl. 14.00 afhandlingen “Attitudes towards psychiatric genetics among future users and providers of psychiatric genetic testing and counselling”. Forsvaret finder sted i Auditoriet, Århus Universitetshospital, Risskov, Skovagervej 2.

overlæge **Ulrich Fredberg** den 14. april 2008 kl. 14.00 afhandlingen “Ultrasonography and pressure algometry in chronic Achilles and patellar tendinopathy”. Forsvaret finder sted i Medicinsk afdeling M's Auditorium, Århus Universitetshospital, Århus Sygehus, Nørrebrogade.

TEO
Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i religionsvidenskab forsvaret cand.mag. **Inge Liengaard** afhandlingen “Normalt er islam jo en fælles ting...” Religøse autoriteter og etableringen af et islamisk felt i Danmark”. Forsvaret finder sted torsdag den 27. marts 2008 kl. 13.15 i Det Teologiske Fakultets Auditorium 2, bygning 1441.

NAT
Med henblik på erhvervelsen af ph.d.-graden i datalogi forsvaret cand.mag. **Martin Brynskov** mandag den 31. marts 2008 kl. 13.00 sin ph.d.-afhandling med titlen “Tools for Social Construction: A Framework for Pervasive Media for Children”. Forsvaret finder sted i Store Auditorium, Datalogisk Institut, Incuba Science Park, Åbogade 15.

Tildelinger

SUN
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets Akademiske Råd har tildelt følgende ph.d.-graden i medicin:

Cand.med. **Morten Sig Ager Jensen** for afhandlingen “Electrocardiographic screening in general practice”.

Cand.scient. **Rasmus Beedholm-Ebsen** for afhandlingen “Cellular import and export of free and protein-bound cobalamin (vitamin B12)”.

NAT
Det Naturvidenskabelige Fakultet har den 6. februar 2008 tildelt ph.d.-graden i naturvidenskab til:
Cand.scient. **Simon Bahmdorff** for afhandlingen “The effect of stress on biodiversity – Physiological and evolutionary adaption to environmental stress in collembolans”.

Cand.scient. **Trine Kastrup Dalsgaard** for afhandlingen “Oxidative Modification of Milk Proteins and its Effect on Proteolysis by Milk-Relevant Proteases”.

Cand.scient. **Kari Rye Schougaard Nørgaard** for afhandlingen “Programming with Location from Conceptualization to Language Design”.

Pimwadee Pompongrungrueng for afhandlingen “Phylogenetic and taxonomic studies in Blumea (Asteraceae: Inuleae)”.

Amélie Têtu for afhandlingen “Silicon-based components: 2D photonic crystal components and semiconductor nanocrystals”.

Cand.scient. **Mikkel Øbro** for afhandlingen “Classification of smooth Fano polytopes”.

PRISER

Bagger Sørensen Fondens Hæderspriser 2008
Bestyrelsen for Bagger Sørensen Fonden indkalder til kollegial nominering af kandidater til *Bagger Sørensen Fondens Forskerpris* og *Bagger Sørensen Fondens Talentpriser*. Nomineringer sendes elektronisk senest den 1. maj 2008. Se hele opslaget på www.baggersoerensenfonden.dk

PERSONALESTYRELSEN

Se cirkulærerne på: www.perst.dk

FORSKNINGSSTØTTE

VILLUM KANN RASMUSSEN FONDEN
Med ansøgningsfrist mandag 5. maj 2008 har fonden opslået et antal individuelle postdoc stipendier. Stipendierne kan søges af yngre danske forskere med henblik på fortsættelse af deres forskning efter ph.d.-graden ved en dansk eller udenlandsk forskningsinstitution. Se mere på <http://science.au.dk/vkr>

Eva og Henry Frænkels mindefond
Af fondets midler kan der i år uddeles ca. kr. 1,5 million til fremme af forskning af kræft-, hjerte- og kredsløbssygdomme. Fondet vil i særlig grad lægge vægt på udveksling mellem Danmark og Israel. Se www.fraenkel.info
Ansøgningsfrist den 1. maj 2008.

Nordforsk
minder om ansøgningsfrist den 4. april 2008 til følgende opslag: Forskernetværk, Forskerkurs, Netværk av nasjonale Centres of Excellence og Netværk av nasjonale forskerskoler. Se www.nordforsk.org

Landsdommer V. Gieses Legat
Legatet yder tilskud til udgivelse her i landet i værdig udstyrelse af historiske, litteraturhistoriske, kunsthistoriske, sproghistoriske, geologiske, geografiske og arkæologiske værker af danske forfattere. Ansøgningsfrist 4. april. Yderligere oplysninger: laulund@hum.ku.dk eller tlf. 35328405.

LEGATER

Brygger, dr. phil. Carl Jacobsens mindelegat ved Aarhus Universitet
Legatet yder støtte til studierejser for magisterkonferens- og kandidatstuderende i Kunsthistorie og Klassisk Arkæologi ved Aarhus Universitet. Andre studerende i de nævnte fag vil eventuelt kunne komme i betragtning. Et beløb er til uddeling i sommeren 2008 i en eller flere portioner.
Der henvises i øvrigt til den pjece om mindelegatet, der er fremlagt på de respektive institutter. Det almindelige ansøgningsskema vedr. studenterlegater kan rekvireres på den pågældende afdeling. Ansøgningen sendes til Afdeling for Kunsthistorie, legatformand Hans Jørgen Frederiksen, Aarhus Universitet, Bygning 1580, Langelandsgade 139, 8000 Århus C, tlf.nr. 8942 1867. Ansøgningsfrist: Fredag d. 25 april 2008 kl. 12.00.

Læge Johannes Bitsch og hustru Agnes Bitsch's mindelegat
Af legatet uddeles årligt ca. 40 portioner a ca. 5000 kr. til medicinske studerende, der har opnået første del af lægevidenskabelig embedseksamen, og som efter legatbestyrelsens skøn har dokumenteret et behov for økonomisk bistand.
Ansøgningsfrist den 1. maj 2008. Se hele opslaget på www.lesadv.dk/Firmaet/Fonde.asp

STILLINGER

STUDENTERUNDERVISERE
Opslagenes fulde ordlyd fremgår af fakulteternes hjemmeside.

Studienævnet for Statskundskab og Samfundsfag (AU)
opslår et antal stillinger som studenterundervisere i efterårssemesteret 2008 i fagene Politologisk introduktionskursus, Metode I, Politisk teori og idehistorie, Makroøkonomi, Sociologi og Komparativ politik I. Ansøgningsfrist 21. april 2008 kl. 12.00.

ANDRE INSTITUTIONER
Den danske ambassade i Dhaka
søger praktikant til programmet for fremme af menneskerettigheder og regeringsførelse samt kommunikation i efteråret 2008.
Se hele opslaget på www.ambdhaka.um.dk/da under “Om os”. Ansøgningsfristen er den 15. april 2008.

Vera och Greta Oldenbergs stiftelse
Stiftelsens ändamål är att främja vetenskaplig forskning inom de humanistiska, sociala och ekonomiska vetenskaperna. Dette genom utgivande av stipendium till historiker, socialforskare, nationalekonomer, statsvetenskapare, pedagoger samt litteraturhistoriker med nordisk orientering. Stipendiet kan sökas av medborgare i Danmark, Finland, Norge eller Island. Sista ansökningsdag är den 30. april 2008.

Alfred Benzons Fond
indkalder ansøgninger vedrørende Benzon Symposium No. 57, der forventes afholdt i København, sommeren 2010 med deadline 1. maj 2008. Yderligere oplysninger på www.benzon-symposia.dk
Desuden indkaldes ansøgninger om stipendiemidler, ligeledes med deadline 1. maj 2008. Yderligere oplysninger på www.benzon-foundation.dk

Kræftens bekæmpelse
Der indkaldes hermed interesseltilkendegivelser om udarbejdelse af forsknings- og udviklingsprojekter, der har betydning for kræftpatienters oplevelse af kvalitet i patientforløbet. Se mere om opslaget og de detaljerede kravsspecifikationer samt projektbeskrivelsen på www.cancer.dk under “forskning”
Ansøgningsfrist den 28. april 2008.

KURSER

Forskeruddannelsen – Sundhedsvidenskab
Oversigt over kurser kan ses på www.health.au.dk/forskeruddannelse

Danish Research School of Psychology
afholder kurser for ph.d.-studerende og andre interesserede. Se en oversigt over de kommende kurser på hjemmesiden www.drsp.dk, hvor du også kan tilmelde dig.

BOLIG

Til leje
Furnished apartment (60 m²) to sublet from 1 April until 30 september 2008. In city with 5 min. walk from the university. 2 living rooms en suite, bedroom, kitchen and bath. Laundry machinery. Rent per month 5.500 DKK all included (free internet). Deposit 2 month rent. No smokers and no pets.
Jan Østergaard tlf: 86 20 13 54 email: katjan@stofanet.dk

Bondehus i Gl. Skåde, Højbjerg udlejes fra medio maj til medio juni 2008 til gæsteforsker med familie eller andre. Huset er 120 m², med egen have, lille atelier og p-plads. Huset ligger tæt ved skov og strand og 6 km syd for Århus. Leje pr. uge 3000,-/ pr. mdr. 10.000,- ex. forbrug (afregnes efter forbrug). Depositum kræves. Internet. Periode, mv. kan aftales nærmere. 26170507.

Boligannoncer

Sendes til Studenterrådet, Aarhus Universitet
Ndr. Ringgade 3, 8000 Århus C
Tlf. 8942 5464
vedlagt 50 kr. til dækning af omkostninger.
Ved indrykning via e-mail: sr@sr.au.dk
indbetales beløbet med angivelse af navn på 7268 – 1024328.
Annoncen kan afleveres på ovennævnte adresse. Se også boligannoncerne på: www.sr.au.dk
Her er det muligt at indtaste sin annonce gratis.

IC	Onsdag 26. KL. 10. INTERNATIONAL CLUB Guided tour of the exhibition “The Antiquity in Aarhus City” at The Museum of Antiquity, University of Aarhus, Building 1414. Meet at the museum next to the main entrance of The State and University Library (the book tower!)	GET-TOGETHER	HISTORIE	Tirsdag 8. KL. 19. HISTORIEN OM DANSKERNE Professor Knud J.V. Jespersen trækker nogle lange linjer gennem de seneste 500 års danske historie for at bidrage med en forklaring på, hvorfor vi er, som vi er og har indrettet os med hinanden, som vi har. 25 kr for ikke-medl. Preben Hornung Stuen, Studenternes Hus. Arr.: Historia.
	GRØNLAND KL. 11-15.45. ØDETS VÆLDE ELLER VOR VIJLE! Seminar om Grønland som realitet og forestilling gennem 300 år. Søauditorierne. Se program på www.nordisk.au.dk . Arr.: Nordisk Institut.			GET-TOGETHER KL. 20. INTERNATIONAL NIGHT This evening with karaoke. Nordhavns­gade 1. Host: sTUDENTERHUS ÅRHUS.
	POLITIK KL. 14.15. POLITIK SOM TRYKTE LIV Lektor Henrik Bødker om politikere som konstruktio­ner af løbende forhandlinger mellem journalister, politikere og læsere eksemplificeret med tilblivelsen og vedligeholdelsen af Naser Khaders politiske iden­titet i en række landsdækkende dagblade. Det Store Auditorium, IT-Huset, Åbogade. Arr.: Institut for Informations- og Medievidenskab.			ONSDAG 9. KL. 10. INTERNATIONAL CLUB What can firms do to promote equal opportunities? A Danish case study by associate professor Valerie Smeets, Aarhus School of Business, AU. Faculty Club, Building 1421, Fredrik Nielsens Vej.
	ARKÆOLOGI KL. 14.15. NYERE UDGRAVNINGER I ÅRHUS BY Museumsinspektør Hans Skov, Moesgård Museum. Auditorium 5, Moesgård. Arr.: Afd. for Middelalder- og Renæssancearkæologi.			MEDIER KL. 14.15. PUBLIC SERVICE BROADCASTING IN THE UK Can public service broadcasting survive in Britain, and in what form? Brian McNair, Professor of Journalism & Communication, Strathclyde University, on the future of the BBC as it approaches analogue switch-off in 2012. Det Store Auditorium, IT-Huset, Åbogade. Arr.: Institut for Informations- og Medievidenskab.
RELIGION	KL. 16.30. CIVILRELIGION OG SAMMENHÆNGSKRAFT Ph.d.-stipendiat Morten Brænder, Det Samfunds­videnskabelige Fakultet, og lektor, lic.phil., Jens Erik Kristensen, Danmarks Pædagogiske Universitetsskole. Lok. 110, bygn. 1441. Arr.: Religionsvidenskabelig Forening.	POLITIK	NYE GUDER	KL. 19. FODBOLDENS KATEDRAL Er Gud død, for at Zidane kan leve videre? Se omtale side 15. Arr.: Studentermenigheden.
	TRO OG KIRKE KL. 19. TAG ET BRÆKMIDDEL Er troen noget, man starter med, eller noget, man kommer til? Giver det nogen som helst mening at have en folkekirke? Idéhistoriker Anders Søe Plougs­gaard leder aftenens debat med udgangspunkt i Kierkegaards og Grundtvigs syn på kristendommen og dens betydning for det offentlige liv. Rødkløvervej 3. Arr.: Studentermenigheden.			Torsdag 10. KL. 14.15. WEBLOGS OG PERFORMATIVITET Om selvfortællinger eller selvtjekster, der breder sig ikke mindst i kraft af internettet. Lektor Anne Scott Sørensen vil med udgangspunkt i en undersøgelse af danske blogs af denne type diskutere genrefor­nyelsen i lyset af teorier om performativitet og digitalitet og med særligt henblik på relationen mellem affekt og etik. Lok. 124, bygn. 1584, Kasernen, Langelandsgade. Arr.: Fællesæstetisk Forskergruppe og Akademiet for Æstetikfaglig Forskeruddannelse.
	SUNDHED Torsdag 27. KL. 19. SICKO – ET SYGT SUNDHEDSSYSTEM? Michael Moores Sicko har sat debatten om det ame­rikanske sundhedssystem i gang, men har vi noget at udsætte på amerikanerne? Professor Kjeld Møller Pedersen tager Michael Moores brug af statistikker under kærlig behandling og trækker tråde til danske forhold: Er vores system så meget bedre? Amaliegade 27. Arr.: Frit Forum.			SAMFUND KL. 19. VELFÆRDSSTATEN I EN GLOBALISERET VERDEN Er globaliseringstruslen overdrevet, og kan velfærds­staten tackle udfordringerne? Debat mellem professo­rene Torben M. Andersen og Jørgen Goul Andersen. Amaliegade 27. Gratis. Arr.: Frit Forum.
	IDÉ-HISTORIE KL. 19.30. J.G. HERDER MELLE­M RELATIVISME OG NATIONALISME Den tyske teolog og filosof J.G. Herder er taget til indtægt for både nationalisme og relativisme – endda med udgangspunkt i samme skrift. Hans egentlige sigte var dog at inkorporere historiens relativitet i en omfattende historiefilosofi til “huma­nitetens fremme”, siger ph.d. Johannes Adamsen. 20 kr. Richard Mortensen Stuen, Studenternes Hus. Arr.: Idéhistorisk Forening.			NATUR KL. 19. MENNESKERETTIGHEDER TIL DEBAT Se omtale side 15. Arr.: Idéhistorisk Forening.
NATUR	Lørdag 29 KL. 12.30-18. INVASIVE ARTER En række eksperter fortæller i korte indlæg om de farlige aspekter ved fremmede eller genmani­pulerede arter, der blander sig med den danske natur – bl.a. vandremusling, japansk pileurt, stille­havsøsters, amerikansk knivmusling, sargassotang og dræbergople. Naturhistorisk Museum. Arr.: Dansk Botanisk Forening, Danmarks Naturfred­ningsforening, Venneforeningen m.fl..	DESIGN	PSYKOLOGI	Fredag 11. KL. 14-16. KRISEKOMMUNIKATION SOM TERMINOLOGISK KONTROL Professor Finn Frandsen og lektor Winni Johansen præsenterer den amerikanske retoriker Keith M. Hearits socialkonstruktivistiske tilgang til kriseledelse i almindelighed og krisekommunikation i særdeles­hed og diskuterer kritisk hans teori om “crisis management by apology”, hvor han beskæftiger sig med undskyldningen som kriseresponsstrategi. Det lille Auditorium, IT-Huset, Åbogade. Arr.: Informationsvidenskab.
	SCIENCE-THEATRE Mandag 31. KL. 14.15. BALANCING ACT: REFLECTIONS ON DRAMA ABOUT SCIENCE BASED ON HISTORY Is it possible to maintain scholarly integrity while creating historical drama that is theatrically compel­ling? To what extent can science-theatre generate a cogent forum for critical reflection and discussion about science? Robert Marc Friedman, University of Oslo, draws upon his work with television-film and theatre as well as personal reflections of more gene­ral tendencies related to art-science. Auditorium 116, bygning 1521. Arr.: Institut for Videnskabsstudier.			KL. 14.15. FRATRÆDELSESFORELÆSNING Lektor Jette Fog taler om det anspændte forhold mellem den almene og den anvendte psykologi i forelæsningen “Videnskab og profession”. Auditoriet, Psykologisk Institut, Nobelparken. Efterfølgende reception. Arr.: Psykologisk Institut.
GET-TOGETHER	Tirsdag 1. KL. 20. INTERNATIONAL NIGHT Tonight “Humour against Aids”. Nordhavns­gade 1. Host: sTUDENTERHUS ÅRHUS.	IC	HISTORIE	Tirsdag 8. KL. 19. HISTORIEN OM DANSKERNE Professor Knud J.V. Jespersen trækker nogle lange linjer gennem de seneste 500 års danske historie for at bidrage med en forklaring på, hvorfor vi er, som vi er og har indrettet os med hinanden, som vi har. 25 kr for ikke-medl. Preben Hornung Stuen, Studenternes Hus. Arr.: Historia.
	ONSDAG 2. KL. 10. INTERNATIONAL CLUB Århus 2009 – celebrating the centenary of The National Exhibition – and preparing for the European Capital of Culture 2017 by tourist director Jørgen Hansen, VisitAarhus. Faculty Club, Building 1421, Fredrik Nielsens Vej.			GET-TOGETHER KL. 20. INTERNATIONAL NIGHT This evening with karaoke. Nordhavns­gade 1. Host: sTUDENTERHUS ÅRHUS.
	FILM KL. 14.15. POLITISKE FILM Rektor Søren Høy, European Film College om film med meninger, budskaber, politik, religion og historie. Noget tyder på, at publikum vil udfordres. De vil have store dilemmaer, de vil have historier, der handler om noget. Det Store Auditorium, IT-Huset, Åbogade. Arr.: Institut for Informations- og Medievidenskab.			ONSDAG 9. KL. 10. INTERNATIONAL CLUB What can firms do to promote equal opportunities? A Danish case study by associate professor Valerie Smeets, Aarhus School of Business, AU. Faculty Club, Building 1421, Fredrik Nielsens Vej.
	POLITIK KL. 16-18. DEBAT OM SKAT Skatteminister Kristian Jensen (V) og Enhedslistens finans- og skatteordfører Frank Aaen mødes for at diskutere skat. Se www.liberalestuderende.dk . Arr.: Danmarks Liberale Studerende.			MEDIER KL. 14.15. PUBLIC SERVICE BROADCASTING IN THE UK Can public service broadcasting survive in Britain, and in what form? Brian McNair, Professor of Journalism & Communication, Strathclyde University, on the future of the BBC as it approaches analogue switch-off in 2012. Det Store Auditorium, IT-Huset, Åbogade. Arr.: Institut for Informations- og Medievidenskab.
KRISTUS-BILLEDER	KL. 19. DET ÅBENBAREDE ANSIGT Gud selv er skjult, men Kristus er hans billede på jorden. Det er baggrunden for, at den kristne kirke har billeder af ham. Præst og salmedigter Lisbeth Smedegaard fortæller i sit lysbilledforedrag om tanker og teologi bag sådanne billeder gennem tiden og spørger, hvorfor det er så svært at male billeder af Kristus i dag. Møllevangskirken. Arr.: Studentermenigheden.	POLITIK & FORSKNING	ÆSTETIK	Torsdag 10. KL. 14.15. WEBLOGS OG PERFORMATIVITET Om selvfortællinger eller selvtjekster, der breder sig ikke mindst i kraft af internettet. Lektor Anne Scott Sørensen vil med udgangspunkt i en undersøgelse af danske blogs af denne type diskutere genrefor­nyelsen i lyset af teorier om performativitet og digitalitet og med særligt henblik på relationen mellem affekt og etik. Lok. 124, bygn. 1584, Kasernen, Langelandsgade. Arr.: Fællesæstetisk Forskergruppe og Akademiet for Æstetikfaglig Forskeruddannelse.
	Torsdag 3. KL. 19. MELLE­MØSTEN FRA TO PERSPEKTIVER Kan politik og forskning forenes i kampen for fred? Debat mellem Socialdemokraternes udenrigspolitiske ordfører Jeppe Kofod og Mellemøsteksperten Peter Seeberg. Amaliegade 27. Gratis. Arr.: Frit Forum.			SAMFUND KL. 19. VELFÆRDSSTATEN I EN GLOBALISERET VERDEN Er globaliseringstruslen overdrevet, og kan velfærds­staten tackle udfordringerne? Debat mellem professo­rene Torben M. Andersen og Jørgen Goul Andersen. Amaliegade 27. Gratis. Arr.: Frit Forum.
	OPLYSNING KL. 19.30. MELLE­M DARWIN OG GRUNDTVIG Gennem en liberal tolkning af Grundtvig lykkedes det nygrundtvigianerne at give Darwin og udviklingslæ­ren en plads på de danske folkehøjskoler efter 1900. Ph.d.-stipendiat Hans Henrik Hjermitslev om udvik­lingslæren blandt danske højskolefolk. 25 kr. for ikke-medl. Preben Hornung Stuen, Studenternes Hus. Arr.: Studenterkredsen.			NATUR KL. 19. MENNESKERETTIGHEDER TIL DEBAT Se omtale side 15. Arr.: Idéhistorisk Forening.
	COMPUTER-SPIL KL. 14-16. GAMES IN THE CROSS-MEDIA GALAXY Espen Aarseth, IT University of Copenhagen, will examine the role of games in the cross-media pub­lishing industry, and describe the conditions for content transfer. Det lille Auditorium, IT-Huset, Åbogade. Arr.: Informationsvidenskab.			KRISE-STYRING KL. 14-16. KRISEKOMMUNIKATION SOM TERMINOLOGISK KONTROL Professor Finn Frandsen og lektor Winni Johansen præsenterer den amerikanske retoriker Keith M. Hearits socialkonstruktivistiske tilgang til kriseledelse i almindelighed og krisekommunikation i særdeles­hed og diskuterer kritisk hans teori om “crisis management by apology”, hvor han beskæftiger sig med undskyldningen som kriseresponsstrategi. Det lille Auditorium, IT-Huset, Åbogade. Arr.: Informationsvidenskab.
DESIGN	Mandag 7. KL. 12-17 DESIGN PÅ KANTEN Seminar­et vil udforske designs konceptuelle, prakti­ske og materielle egenskaber. Gennem oplæg fra ud­øvende designere og designforskere, vil seminar­et komme med eksempler på og refleksioner over, hvordan design, designere og designforskere forstår verden, og hvordan verden er et designmateriale i mange afskygninger. Bidragene vil tematisere design og designprocesser i kontemporært design inden for kategorier som eksperimentel keramik, GPS-kunst, retrodesign og algoritmisk vævning. Lille Sal, Kaser­nescenen, Langelandsgade. Arr.: Arkitektskolen i Aarhus, Institut for Æstetiske Fag og Center for Æstetikforskning.	DUS MED DYRENE?	PSYKOLOGI	Torsdag 10. KL. 14.15. WEBLOGS OG PERFORMATIVITET Om selvfortællinger eller selvtjekster, der breder sig ikke mindst i kraft af internettet. Lektor Anne Scott Sørensen vil med udgangspunkt i en undersøgelse af danske blogs af denne type diskutere genrefor­nyelsen i lyset af teorier om performativitet og digitalitet og med særligt henblik på relationen mellem affekt og etik. Lok. 124, bygn. 1584, Kasernen, Langelandsgade. Arr.: Fællesæstetisk Forskergruppe og Akademiet for Æstetikfaglig Forskeruddannelse.
	KL. 15.15. ANIMALS AND THE CLIMATE – SOME THEOLOGICAL REFLECTIONS I foredragsrækken <i>Dus med dyrene?</i> vil lektor i teolo­gisk etik Helena Röcklinsberg fra Lunds Universitet “account two theological lines, connect them with our treatment of animals and the role of agriculture for the climate, and present reflections about the interpretation of the special position of human beings”. Kommentar ved biologen Arn Gyldenholm. Mødelokale 2, Studenternes Hus. Arr.: Forum Teologi Naturvidenskab.			KL. 15.15. ANIMALS AND THE CLIMATE – SOME THEOLOGICAL REFLECTIONS I foredragsrækken <i>Dus med dyrene?</i> vil lektor i teolo­gisk etik Helena Röcklinsberg fra Lunds Universitet “account two theological lines, connect them with our treatment of animals and the role of agriculture for the climate, and present reflections about the interpretation of the special position of human beings”. Kommentar ved biologen Arn Gyldenholm. Mødelokale 2, Studenternes Hus. Arr.: Forum Teologi Naturvidenskab.
	KL. 20. OPTAGELSESPRØVE MENSA Mensa Danmark afholder optagelsesprøve i Århus. Mødested oplyses ved tilmelding på www.mensa.dk .			KL. 20. OPTAGELSESPRØVE MENSA Mensa Danmark afholder optagelsesprøve i Århus. Mødested oplyses ved tilmelding på www.mensa.dk .
	IQ 131			

Naturhistorisk Museum / Lars Skipper

NYE ARTER I DEN DANSKE NATUR

Flere og flere fremmede eller genmanipulerede arter vil i fremtiden blande sig med den danske natur. De såkaldte invasive arter vil vi komme til at høre meget mere om, da de både er problematiske og kan være farlige. Hvad vi kan forvente os, vil en række eksperter fortælle om på en temalørdag på Naturhistorisk Museum, som bl.a. Dansk Botanisk Forening, Danmarks Naturfredningsforening og

Naturhistorisk Museums Venneforening har taget initiativ til. Der er indlæg om bl.a. vandremusling, kastanjemøl, rynket rose, japansk pileurt, stillehavsøsters, sargassotang, dræbergople og om gyvel.

Se dagens program på www.nathist.dk/kalender

TEMALØRDAG PÅ NATURHISTORISK MUSEUM
29. MARTS KL. 12.30-18

Amerikanske knivmuslinger er begyndt at blande sig med den danske natur.

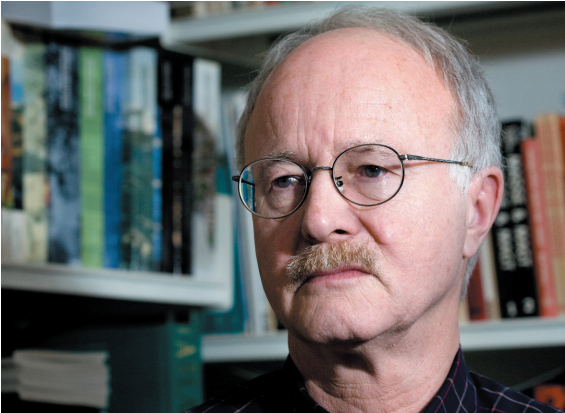
DEBAT OM FORKÆTREDE RETTIGHEDER

“De arme danskere er – ligesom den øvrige vestlige verdens befolkninger – blevet ofre i et verdenspolitisk drama, hvor magthaverne har gjort sig til menneskerettighedernes repræsentanter og følgelig vil udrydde den menneskelige og folkelige virkelighed, der har bestået hidtil, men som menneskerettighedsmissionærerne dømmes som ond og uretfærdig”.

Citatet efterlader ingen tvivl om, hvad Søren Krarup fra Dansk Folkeparti mener om de omstridte menneskerettigheder, der i disse år har stor opmærksomhed både i medierne og blandt forskere. Også Idéhistorisk Forening tager nu de forkætrede rettigheder op til debat for at give indblik i nogle historiske, nutidige og idémæssige brændpunkter om menneskerettighederne og de ideer, de bygger på.

Til det formål har foreningen inviteret netop førnævnte politiker til at krydse klinger med professor i idéhistorie Hans-Jørgen Schanz. Arrangørerne håber på en øjenåbnende og åbenmundet debat.

Skulle man være forhindret i at deltage denne aften, er der en ny mulighed for at høre professorens syn på menneskerettigheder ugen efter. Her inviterer Amnesty International til møde på Det Teologiske Fakultet den 17. april kl. 16.30, hvor Hans-Jørgen Schanz holder foredrag med afsæt i sin bog om menneskerettigheder i et idéhistorisk perspektiv.

Lars Kruse / AU-foto

Hans-Jørgen Schanz diskuterer menneskerettigheder med Søren Krarup.

MENNESKERETTIGHEDER TIL DEBAT
10. APRIL KL 19
STAKLADEN

FUNDAMENTALISME OG FOLKEKIRKEN

Forholdet mellem religion og politik er for alvor sat på den offentlige dagsorden. Men hvad er det lige problemet består i? Er det fundamentalismen i alle dens afskygninger, der nu truer demokratiet? Er det islamisme, der står over for kristendom, og kan flere forskellige religioner overhovedet eksistere i et demokratisk samfund?

De spørgsmål tager professor Svend Andersen op, når han som den næste i rækken lægger op til debat i serien af “Forskning i Fokus”-forelæsninger, som Aarhus Universitet arrangerer i samarbejde med Folkeuniversitetet og *Politiken*.

Svend Andersen er professor i etik og religionsfilosofi og har i de seneste år beskæftiget sig med forholdet mellem luthersk kristendom og politik. Han har bl.a. udgivet *Martin Luther: Om verdslig øvrighed* (2006) og vil i foredraget tage

udgangspunkt i den lutherske kristendom, som har været den dominerende religion her i landet. Luther skelnede mellem åndeligt og verdsligt, men han levede før demokratiets tid. Spørgsmålet er om det i vore dage overhovedet giver mening at henvise til hans tanker, sådan som statsministeren har gjort det. Det vil Svend Andersen også give sit bud på, ligesom han vil komme ind på, om folkekirkeordningen strider mod religiøs ligestilling.

Der er fri entré til forelæsningen, men der skal reserveres plads på www.politikenbillet.dk

FORSKNING I FOKUS
9. APRIL KL. 16.30-18
SØAUDITORIET, WILHELM MEYERS ALLÉ

FODBOLD OG RELIGION

Døde Gud for at Zidane kan leve videre? Det provokerende spørgsmål stiller lektor og fodboltskribent Bo Kampmann Walther, der vil folde det ud i et foredrag om fodbold, religion og fankultur, som han holder på Handelshøjskolen.

Lektoren fra Syddansk Universitet ser i sit foredrag international fodbold som vor tids religion, hvor fodboldstjerne er guder, og grønsværen en katedral, hvor publikum har faste ritualer, og trænerne er ypperpræster. I samme optik udgør kampreportagerne

og nyt om fodboldhelte naturligvis de hellige skrifter. Og så byder aftenen i øvrigt på masser af fede mål og tindrende øjeblikke fra fodboldens verden.

Billetter à 20 kr. kan reserveres på emw@asb.dk eller købes ved indgangen.

FODBOLDENS KATEDRAL
9. APRIL KL 19
AUD. 2, HANDELSHØJSKOLEN

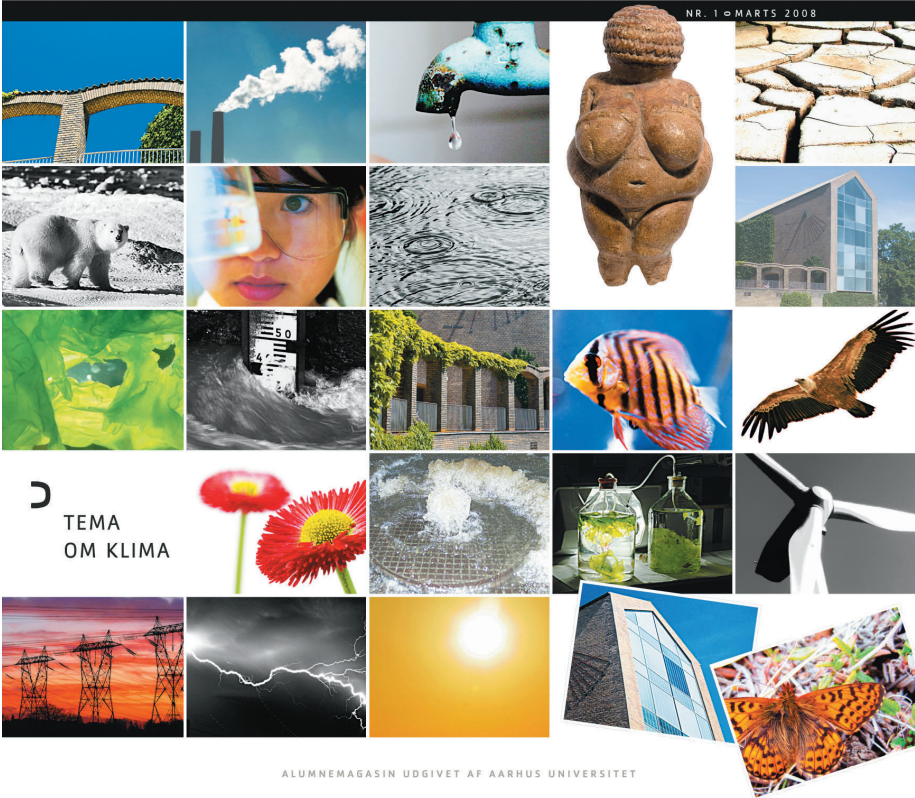

MØD MINISTEREN

Har du noget, du gerne vil spørge videnskabsministeren om, er der en mulighed den 31. marts, hvor Helge Sander (V) besøger Aarhus Universitet. Han begynder dagen med et møde, der er åbent for alle studerende. Ministeren holder et kort oplæg og vil så svare på spørgsmål fra salen. Det foregår i Sø-auditoriet fra kl. 10.30 og en time frem.

PROGRAM FOR EFTER- OG VIDEREUDDANNELSE • EN STÆDIG TÆNKER • PROGRAM FOR FORSKNINGENS DØGN PÅ AU

AU GUSTUS

Klimaændringerne er temaet for årets første nummer af *AU-gustus*, der udkommer den 31. marts. Her præsenteres en række af de klimarelaterede forskningsaktiviteter på Aarhus Universitet. Se også det store program for Forsknings Døgn den 25. april.

Ånden ligger i hånden

Videnskabelig håndmåling afslører stadig flere dele af personligheden.

HÅNDGRIBELIG VIDENSKAB

Syvårige børns læse- og regnefærdigheder kan bestemmes alene ved at måle længden af deres fingre, viser ny britisk forskning. Resultatet er blot et af mange nye spæn-

Aggressiv og god til matematik og sport, men mindre god til sprog og læsning. Bagside-redaktørens hånd afslører intime detaljer.

dende resultater inden for den fremadstormende videnskab, der går ud på at undersøge fingerlængders betydning for alt fra sygdomsrisiko til mentale og atletiske evner.

Pioneren inden for videnskabelig håndlæsning er psykologen Peter Hurd fra universitetet i Alberta, Canada. Trofaste læsere af *Bagsiden* vil huske, at Peter Hurd er manden, der har påvist, at jo kortere en mands pegefingre er i forhold til hans ringfinger, jo mere sandsynligt er det, at vedkommende vil udvise aggressive bølletendenser a la Stig Tøfting (omtalt i *CAMPUS* 13/2005).

Forklaringen er kort fortalt, at jo kortere pegefingeren er i forhold til ringfingeren, jo mere prænatalt testosteron har fosteret været udsat for, og det fremmer aggressiv adfærd. Hurd har bl.a. påvist, at ishockeyspillere med korte pegefingre og lange ringfingre tilbringer flere minutter i straffeboksen end deres kollegaer med "standardfingerlængder".

Matematik og lange ringfingre

Den nye britiske undersøgelse, der er publiceret i *British Journal of Psychology*, har studeret 75 syvårige børns resultater i en intelligens-test og holdt dem op mod deres fingerlængder (målt med en nøjagtighed på 0,01 mm). Og igen er det forholdet mellem pegefingre og ringfinger, der er interessant. Drengene med lange ringfingre i forhold til pegefingre (hvil-

ket altså er udtryk for, at de har været udsat for store mængder testosteron i fosterstadiet) klarede sig bedst, når det gjaldt talmæssige og matematiske færdigheder. Piger med korte ringfingre i forhold til pegefingre (hvilket indikerer, at de har været udsat for små mængder testosteron), klarede sig til gengæld bedre i sprog, læsning og forståelse end deres mere lang(ring)fingrede med søstre.

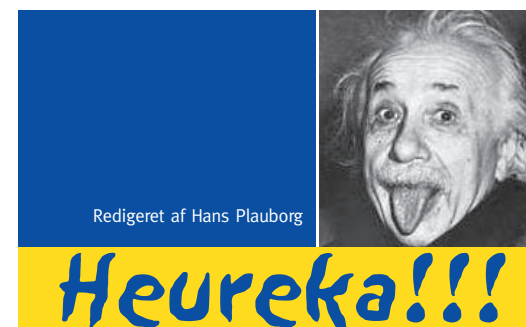
Lederen af undersøgelsen, dr. Mark Brosnan, er ikke overrasket:

– Testosteron har ved flere undersøgelser vist sig at fremme udviklingen i de dele af hjernen, der er afgørende for den rumlige og matematiske intelligens, og meget tyder også på, at testosteron har indflydelse på længden af ringfingeren. Derfor er det ikke overraskende, at fingerlængde-ratioen giver os indsigt i vores medfødte kognitive evner, siger han.

Også bedst til sport

Andre forskere har i løbet af de seneste år forsøgt at påvise en sammenhæng mellem fingerlængder og så forskellige områder som kvinders fertilitet og personers musiske talent. Men på ét område virker forskningen mere lovende end på de andre, nemlig når det gælder sportspræstationer. En artikel i *British Journal of Sports Medicine* fra 2006 viser, at der er en "stærk korrelation" mellem både mænds og kvinders evner til at hamre til en tennisbold og længden på deres pege- og ringfingre. Både kvinder og mænd med lange pegefingre i forhold til ringfingre viste sig at klare sig bedre inden for så forskellige discipliner som svømning, cykling, fodbold, tennis og løb. Forskerne i denne undersøgelse stiller dog spørgsmål ved, om det skyldes udsathed for testosteron i forerstadiet og dermed er aflæseligt i fingerlængden, eller det snarere skyldes genetiske faktorer.

Hans Plauborg / hnp@adm.au.dk

Moses var på syre

Var det mon Gud, Moses talte med deroppe på Sinaibjerget, eller var han bare på et psykedelisk trip af de mere råsyrde, da han "med ført hånd" huggede de 10 bud ud i to stentavler?

Professor i psykologi ved det hebræiske universitet i Jerusalem, Benny Shannon, er ikke i tvivl om, at Moses' mange spændende oplevelser med Gud var fremkaldt efter indtagelse af betydelige mængder hallucinogene planter.

– Biblens historier antyder, at mange israelitter i datiden havde et nært forhold til psykostimulerende planter, siger professor Shannon, der nævner en drik ved navn Ayahuasca som den egentlige årsag til, at Moses for eksempel pludselig var ved at falde over en brændende busk midt i ørkenen.

– I det sydlige i Israel og på Sinaihalvøen gror der flere planter, der indeholder nogle af de mest voldsomme hallucinogene stoffer i verden, siger professoren, der har lanceret sin teori, efter at han på eget sind oplevede den hallucinatoriske virkning af Ayahuasca i forbindelse med et religiøst ritual hos en indianerstamme i Amazonas.

Benny Shannon har ikke umiddelbart nogen forklaring på, hvordan det lykkedes en syrestiv Moses at skille vandene i Det Røde Hav. Måske gav Gud alligevel en hånd her.

Havde Moses virkelig en passiar med Gud på Sinaibjerget, eller hallucinerede han blot, fordi han havde drukket for meget Ayahuasca?

Placebo er godt, dyr placebo endnu bedre

Placeboeffekten er veldokumenteret: De fleste mennesker får det meget bedre, hvis bare de tror nok på, at en uskyldig salttablet er en avanceret lykkepille. Nu viser ny forskning, at folk får det endnu bedre, hvis de tror, at tabletten koster en bondegård.

Det er adfærdskonomen Dan Ariely fra Duke University, der har undersøgt sammenhængen mellem prisen på "narremedicin" og dens virkning.

Ariely og nogle kollegaer fra MIT lod 82 studerende få små elektriske stød i hånden, hvorefter de skulle angive graden af smerte. I anden omgang modtog de en lille pille, som de fik at vide var et smertestillende middel. Den ene gruppe fik at vide, at der var tale om et nyt præparat til den fyrstelige sum af ca. 13 kr. per pille, mens den anden gruppe fik beskud på, at pillen kostede 50 øre.

Det viste sig, at 85 procent af de studerende, som troede, at de havde fået den dyre medicin, oplevede mindre smerte i anden omgang, mens det kun gjaldt 61 procent af dem, der havde fået den billige "medicin".

– Lægerne vil gerne tro, at det er medicinen og ikke deres egen entusiasme over for en bestemt lægemiddel, der gør det effektivt. Men lægerne har en kæmpe magt over patienterne, og vi må være bedre til at forstå nuancerne i samspillet mellem læger og patienter, siger Dan Ariely i en pressemeddelelse.

Resultaterne af undersøgelsen er offentliggjort i det seneste nummer af *Journal of the American Medical Association*.